

سور تعویذ

(انجی کیسی)

Ketabton.com

قاضي محمد حسن حقيار

۱۳۹۴ لمریز کال

د تحريك يادښت

د افغانستان ملي تحريك د (۱۳۹۳ ل) كال په پيل كې له خپلو گرانو هېوادوالو سره ژمنه كړې وه چې د دې كال په بهير كې به (شل عنوانونه) بېلا بېل ديني، علمي، ادبي او ټولنيز اثار خپلې ټولنې ته وړاندې كوي. ملي تحريك دا ژمنه د ياد كابل د كب پر (۲۸) مه نېټه پوره او د يوې پرتمينې غونډې په ترڅ كې يې شل عنوانونه علمي اثار هېوادوالو ته وړاندې كړل. ملي تحريك په ياده غونډه كې ژمنه وكړه چې د (۱۳۹۴ ل) كال په بهير كې به انشاء الله د خداى (ج) په نصرت ټول ټال سل (۱۰۰) عنوانه بېلابېل علمي اثار ټولنې ته وړاندې كوي. طبيعي خبره ده چې دا اسانه كار نه دى، ډېر زيات زيار او زحمت ته اړتيا لري، خو ملي تحريك ټينگ هوډ كړى چې خپله دا ژمنه به هم د تېرې ژمنې په څېر عملى كوي. دا اثر چې ستاسو په لاس كې دى د همدې (سل عنوانونو) ژمنه كړو اثارو له جملې څخه دى، چې د چاپ جامه اغوندي. ملي تحريك هيله لري چې له دې اثر څخه به زموږ هېوادوال په زړه پورې گټه پورته كړي. ملي تحريك له ټولو هغو ليكوالو، ژباړونكو، سمونچارو، مالي او معنوي مرستندويانو او چاپ چارو څخه چې ددې اثارو د چاپ په دې ټول بهير كې يې يو بل سره مرسته او ملگرتيا كړې او دا فرهنگي بهير يې بريالى كړى، د زړه له كومې مننه كوي او كور وداني ورته وايي.

د هېواد د فرهنگ د ښېرازۍ په هيله

د افغانستان ملي تحريك فرهنگي خانگه

فیصلہ

خانگی پہ دے جگرے پوری خپلی ڊپرې هیلې ترلې وې، له نورو جگره خخه ددې جگرې توپیر دا و چې پدې جگره کې ددې او ددې د خسرگنې د قامونو له مشرانو پرته نورو ډېرو مخورو سپین ږيرو هم گډون کړی وو. خو، د خسرگنې چرگ يې همدا يوه پنبه درلوده. په همدې يوه خبره ولاړ وو ((ولې، ځان شرموو چې بسڅې ته طلاق ورکوو؟ دا کومه پنبه ده، دا کوم غیرت دی، که لېونی دی او که سپلنی همدا يې مېړه دی. که مېړه يې گټه وټه نشي کولی، نوموړې خويي گټلی شو، شکر هرڅه مو پرېمانه دي، دا له ډوډۍ جامو هرڅه بې غمه ده، نه نه هېڅکله نه. خپلو بچيانو ته دا پېغور نه پرېږدو...))

جگره پاڅېده او همدا چې خانگی واورېدل، چې جگرې نتیجه ورنکړه نو سر پرې وچورلېد، له غم او خفگان خخه يې په ډېره سختۍ په مری کې ساه چلېده، دنهیلو څپو واخېسته، په کټ کې ږنگه

بنگه وغځېده، خو اوږده اسوبلې يې ووېستل، ژوره ساه يې واخېسته. د تېر څلور کلن ژوند د هرې شېبې په ورياد بدلو به يې په زړه کې نرۍ څړيکه تېره شوه، او بنکو يې د کټ بون لوند کړ، کله به يې خپل پلار ملامتاوه او کله هم خپل نصيب د خيال او سوچونو بېرې يې لاهو شوه، ماضي ته لاړه. خانگې ته ورياد شول چې د پېغلتوب په لومړي کال يې د ژوند د نېکمرغۍ په هيله د پلار پرېکړه ومنله او په يوه لرې سيمه کې يې له يونا پېژانده سرې سره چې تردې دمه يې په اړه هېڅ معلومات هم نلرل واده ته زړه ښه کړ.

او هغه وخت چې دا د ناوې توب په رنگينيو کې د واده په لومړۍ شپه له مېړه سره يواځې شوه؛ خو هغه دومره ليونۍ و چې اصلاً ښځه او نر يې نه پېژندل او ترپايه يې آن د ناوې توب پلو هم ددې له مخه لرې نه کړ.

هغه خفگان چې دا له مېړه سره له يو کلن ژوند وروسته هم، خپل کلي ته (پېغله) راغلله او سره له دې چې خسر او خواښې يې ښه پوهېدل چې زوی يې چور لېونی دی، خوبيا يې هم دخپل خدمت لپاره يوه داسې نجلۍ ورته وکړه؛ چې د ښکلا او ځوانۍ نوم يې دهرچا پر ژبه و.

له جرگو او مرکو نهيلۍ شوه، بله لار ورته پاتې نه وه، مجبوره شوه چې د حکومت لمن ونيسي همدا و چې له مېړه څخه درسمي بېلتون لپاره يې محکمې ته د تللو پرېکړه وکړه، که څه هم دا د

خانگې لپاره سخته وه، چې په محکمو او څارنوالیو وگرځي؛ ځکه چې په عمر کې هم کومې دولتي ادارې ته نه وه تللي، خو څه یې کړي وای بله چاره یې هم نه وه.

څانگه په خپل ژوند کې په لومړي ځل څارنوالۍ ته لاړه، دومره کم جرئت وه چې له چاسره یې مخامخ خبرې هم نشوای کولی.

څانگه اړتیا محکمې او څارنوالۍ ته راوستې وه؛ خو هلته ورته هرچا د شک او یوې بد اخلاقي مېرمنې په سترگه کتل.

دا حالت پر هغې ډېر دروند پرېواته، چې د یوې تورسري په توگه یې جیب خالي دی خو په ادارو کې ورسره یې مطلبه څوک خبره هم نه کوي.

لومړی ځل خود څانگې له سترگو هغه وخت اور والوت چې د څارنوال د مېز تر شا کښېناسته، هغه ورته وایي چې له دې لېوني څخه بېلتون ستا حق دی. زه دې ټول کار درته خلاصوم خو ته هم په جیبونو لږ گوتې ووهه، دا ورته په ډېره ماته غاړه او بنده-بنده ژبه وایي چې، زه په کورناسته نجلۍ یم او پلار مې غریبکار، زه به پیسې درته له کومه کړم؟ خو څارنوال سمدستي ځواب ورکوي ((خیر که جیب دې تش دی خو ته ډېر نور څه هم لرې.))

څارنوالۍ د څانگې په اړه ډاکټر نظر وغوښت، خو ډاکټر په دولتي روغتون کې څانگې ته وویل ددې لپاره چې معلومه شي ته

پېغله يې که مېرمن، بايد ما بنام ناوخته زماشخصي کلينیک ته راشي.

د خانگي دوسيه د پرېکړې لپاره ابتدايه محکمې ته لاره، خو قاضي حکه ددې پر ضد پرېکړه وکړه چې دې يې مېلمستيا ونه منله.

سره له دې چې خانگه خبره وه د مرافعه محکمې رييس سپين رېري سړی دی او درې مېرمنې هم لري، خو هغه مار خوړلې، له پرې هم وېرېده، د وېرې او هيلې په فضا کې په چادري کې پټ مخ د قاضي مخ ته کېناسته.

له کېناستو سره سم قاضي خانگې ته مخ ورواړاوه ((گوره دا محکمه ده، دلته بايد هره نسخه لوخ مخ کېني)).

د خانگې زړه ودرزېد، د قاضي په خبره يې ځان کون کړ، داسې چې گویا له سره د قاضي په خبره پوهه شوې نه وي.

قاضي بل جوړ عینکې په سترگو کړې، د دوسې ورقي يې واپولې راواړولې او چې د خانگې په رنگين عکس يې سترگې ولگېدې، نوزره يې وتخېد، د خپلې فني شوکې مخ يې خانگې ته راواړاوه، په تونده لهجه يې ورته وويل: ((دلته په پټ مخ فيصلې نه کېږي، درته مې وويل دامحکمه ته اړه يې چې مخ لوخ کړې)).

خانگي چادري پورته کړه ، او همدا چې د قاضي سترگي د خانگي پر مخ او بدن ولگېدې نو بې اختياره يې سترغلي په الوتلو ، وپنسته نېغ ، اوږد مخ سور او د نبضونو حرکت تېز شو .

قاضي د دوسيې ورقې اړولې را اړولې ، او د هرې ورقې له اړولو سره به يې يو ځل د سترگو په کونج کې خانگي ته وکتل ، دوسيه يې بنده او خولې يې وچې کړې ، هڅه يې وکړه چې د زړه درزا پټه کړي ، د سوداگر په څېر يې د خانگي ټول بدن له سترگو تېراود سترگو گاتي يې دهغې پر مخ ورنېغ کړل: ((افرين پرتا چې دمېړوخي نوم هم در باندې دی ، الله ج بنه ځواني او بنايست هم در کړی او بيادي هم خپله حياء ساتلې ده ، زه نور تا په دې کړاو کې نشم ليدلی ، ستا دخلاصون لار شته))

خانگه وغورږېده له خوښۍ پر خپله څوکۍ نېغه او وروړاندې شوه قاضي چې شېبه په شېبه يې دورې لېوه په څېر پر شونډو ژبه رانېکله وويل: ((ته خو ځوانه يې هرو مرو به له چاسره ژوند شريکوي نو آيا دا بنه نه ده چې زما غوندي يو مهربانه سړی د ژوند ملگری کړې؟؟ . دومره به دې ونازوم چې د ژوند ټولې ستړتياوې به دې هېرې شي .))

خانگه بې صبره شوه ، په تونده لهجه يې ورته وويل: قاضي صيب دا څه وايي زه خو ستا د لمسۍ پر ځای يم او بيا ته خودرې نېغې...

قاضي ورته په وروستي ځل مخ وړ واراوه: ((خوښه دې بيا به ارمان
کوي.)) اوله همدې سره ووت.

دوه ورځې وروسته، چې څانگه محکمې ته لاړه نو قاضي ورته
وويل چې څنگه زما پيشنهاد دې ومانه؟ د څانگې سترگې ډنډ
اوکين او بڼي خواته دسريه خوځولويې او بڼکې اخوا دپخوا
وشيندل شوي. قاضي هم پر شونډو يوه ترخه موسکا تېره کړه په غرور
يې وويل: ((بڼه نو زما فيصله به دې هم خوښه شي))

خولا يې خپله فيصله نيمه هم نه وه اورولې چې څانگه په چپغه له
دفتره ووته.

ارزبستونه

حفيظ او سعیده له گاونډیتوب سر بېره دعمه او ماما بچیان هم و، په یو کور کې زېږېدلي، لوبېدلي او کوچنیتوب یې هم یو ځای تېری شوی و، د عمر له پخېدلو سره یې جوخت له یو بل سره مینه هم پخه شوې وه، ددواړو له مور او پلار پرته آن نور دوستان هم ددوی پر مینې خبر شوي وو.

د حفيظ مور او پلار څو څو ځله د سعیدې پر مو او پلار حفيظ ته د سعیدې پر غوښتلو جرگې وکړې خو د سعیدې مور به ورته همدایوه خبره کوله چې زما لور مکتبې ده او حفيظ بې سواده او خشتمال، ولې خشتمال هلک او داسې چاته لور ورکړم چې که اسمان شین وی نو زما لور به ډوډی خوري او که ور بیخ او باران نو ور بې به وي.

جرگو مرکو، عذر او ننواتو کار ونکړ، نه د حفيظ وچو شونډو تاثیر وکړ او نه د سعیدې اوبنکو او پټ پټ څار.

د سعیدی د مور ضد له حفیظ او هغې دواړو خوبونه تښتولي و خوځله یې پرېکړه وکړه چې وطن پرېږدي او چېرته په کوم بل ځای کې په بل نوم گډ ژوند پیل کړي خو بیا هم د خلکو پیغور او دمور او پلار سرتیټي به یې ددې نېت په پښو کې زولنې شوې، دواړو پرېکړه وکړه چې که دوی د یو بل نشول نو ټول عمر به له بل چاسره واده نه کوي او سرونه به سپینوی خو پښتني پېغلې کله په خپل واک وي مور یې دهغې له خوبنې او مشورې پرته خپل وراره ته چې همدلته یې پوهنتون لوستی و په نوم کړه.

حفیظ به پر لار گوتې شمېرلې او له ځان سره به غږېده هم، خوبیا هم پلار یې د سعیدی د مور او پلار له ضده له بل کور څخه ورته دستمال راوړ.

خیر دواړو نوی ژوند پیل کړ، کال یو نیم وروسته الله ج حفیظ ته زوی او سعیدی ته لور ورکړه.

ورځې او شپې تېرېدلې، حفیظ پوهېده چې دده بې سوادې له سعیدی سره دده د واده یواځینی خنډ و او همدا بې سوادې ورته پیغور شوه نو کلک هوډ یې وکړ چې په هره بیه وي پر بچیانو به پوره تعلیم کوي او خپله به هم کوم کسب یا دوی همدا و چې خپله یې هم ترکانې یاده کړه او پر زوی یې هم لوړې زده کړې وکړې، تردې چې په کلي او کور کې یې د زوی د اخلاقو، ښکلا او استعداد نکلونه دهرچاپه خوله و، د سعیدی لور هم د کلي ښکلې پېغله شوه. همدا

شېبې وې چې په افغانستان کې د مجاهدينو انقلاب بريالی او کورنۍ جگړې پيل شوي نور نو د مامور قدر او اهميت کم شو، لوست اهميت نه درلود، د پيسو ارزښت را ولوېده په معاشونو ژوند نه کېده، ډگروالانو او رئيسانو به د ښار پر واټونو کچالو پلورل، لوی لوی رئيسان او مديران به له بې سواده دوکاندارانو سره منشيان و، د سعیدې د ميره روزگار او اقتصاد ورځ پر ورځ کمزوری کېده او د حفيظ ژوند ښه کېده.

حفيظ داخل په سعیدې پسې جرگه ورو لېږله او دهغې لوريې خپل لوستي زوی ته وغوښته خو داخل سعیدې له دې رشتې څخه په کلکه انکار وکړ، جرگې ته يې وويل چې ليونۍ خونده چې خپله لور، انجنير يا داسې چاته ورکړي چې د يوې مياشتې معاش يې د يو مزدور د لسو ورځو له مزدورۍ سره برابرندی او که ښاروالي يې گاډی پر سرک درولو ته پرېږدي نو د دې لور به ډوډۍ خوري او که پرې بې نږدې نو لور به يې وږې وي.

باور

دوبی ته دازما لومړی سفر نه و، خو لومړی ځل و، چې په یوه اسلامي نړیوال سیمینار کې گډون کوم. سیمینار ته دنړۍ له گوټ-گوټ څخه رابلل شویو عالمانو ته په شانداره او قیمتې هوتل کې ځای نیول شوی وو.

ماته لایماشت وړاندې دمقالې لپاره (په اسلام کې دحیا او اخلاقو ارزښت) موضوع راکړل شوې وه.

دوبی ته زما له سفر څخه زما ډېر دوښمنې مېشتې دوستان خبر شوي وو، خو پرېکړه مو دا وه چې له سیمینار وروسته به ددوبی له بنکلا خوندي اخلو.

د سیمینار په وروستي ماښام مې نسیم ته په تېلېفون وویل، چې سبا ته له موټر سره راشي، چې دوبی ښه وگورو، سبا زه، هغه او زموږ بل ملگری عزیز ووتلو، ډېرې اسمانڅکې ودانۍ او پارکونه موندل. نسیم دغرمۍ لپاره دسمندر پر غاړه یوه لوکس هوتل ته بوتللو.

دڅو پوريزه هوټل لمن ترډېره د سمندر له پاسه وه ، بنکلیو مصنوعي څړوبیو (ابشارونو) ، پارکونو او چمنونو هوټل ته لاسکلا ورکړې وه .

د ډوډۍ سیستم یې بوفه وو ، په یوه لوی سالون کې له ډول ډول غوښو وریجو ، سالاد ، پیرني او تازه میوو ډک دیگي او لوبني پراورده مېزکتار ایښي وو او د سالون برسرته سمندر غاړو نرمه موسیقي غږوله .

نسیم دخوړو مېز ته نږدې ځای ناستې ته وټاکه .

مورلا په خوړو پیل نه وو کړی ، چې شپږ- اوه انجونې د دیگیو مېز ته راغللې . ټولې بنکلې او تازه وې ، خویوه پکې دومره بنکلې وه ، چې تابه ویل د دوی- مصنوعي بنکلا ته ماتې ورکوي ، ټولو په قابونو کې ځانته خواړه واخپستل او خپلو مېزونو ته ولاړې . ددې انجلۍ په لیدلو نو نور زموږ خولې د چوله کېدو نه وې ، عزیز سمدستي پیل کړ: (دا خو سمه پري زاده ده ، اه خلک چې وایي په دنیا کې پري زادې شته دي هغه خو همداده) نسیم مخ راواړاوه : (ددې ځای د ناستې گټه دې ولیده ، داخو یې اول برکت دی ، نورې به هم وگورې)

مورلا همداخبرې کولې ، چې دا انجلۍ بیا راغله او د دیگیو مېز ته ودرېده . نسیم په شوخی ددې لپاره چې دا انجلۍ وپوهوي ، چې

دهمدي په اړه خبرې کوو، کله کله دهغې خواته اشاره هم کوي په لور
غزيبې وويل: (اف داسترگې دي، که له شرابوډکې پيالې، والله که
خو دزرافې غړې هم دومره دنگه وي، که په دې ټوله دوبي کې بله
بنکلې نه وي همداورته بس ده. دابه دکوم خای وي؟

چاپېريال عربي وو. مورډاډه وو، چې هغه په پښتو نه پوهېږي.
عزيز وويل (ماته خو ماليزيايي بنکاري) نسيم خواب ورکړ: (خه
ورک شه په ماليزيايانو کې دومره لوړه ونه او مناسب اندام له کومه
شو؟ دهغوی مخونه خو به نمکه تک سپين دي، دابه مصري او يا
ترکی وي. ته يې قداو دمخ سرخي وگوره))

نور نو دشوخی پيريان پر ما هم راغلل: ((ماته خو هندي يا
پاکستاني بنکاري تاسو خو يې په لاسونو دې بنگړيو او دنکرېزو
نقش ته وگورئ، وربل او جامې يې هم هندي او پاکستاني بنکاري
)، ((انجلي بد بد راوکتل قابونه يې له خوړو ډک کړل او ولاړه. ما
ورپسې دسترگو په کونج کې کتل کباب يې په نورو نجونو وپشه
او کېناسته.

لږه شېبه وروسته بيا راغله، نسيم يې په ليدلو وويل: ((لکه چې
دابدری، جماله کوم ديو له کوه قاف خخه راتښتولې ده، آخ خدايه دابه
دکوم بختور سيف الملوک په نصيب وي))

عزیز یې خبرې ورپرې کړې: ((یاره یوه شپه یې په یو میلیون ډالر ارزي)) ماته یې مخ کړ: ((که څنگه اسد استاده ؟)) ما ورته وویل: ((یو میلیون نه، سل میلیون نه هم پرې کم دي. پیسه که هرڅومره ډېره شي بیه او وروستی حد لري خو د اښکلا خونه حد لري او نه ورته څوک بیه ټاکلی شي، یواځې دشونډو د ښکلا انځورولو ته یې قلم یو سمندر رنګ غواړي)) هغې بیا هم خپل قابونه ډک کړل او روانه شو. خواړه یې پر نورو وپشل او کېناسته. لږ وروسته بیا راغله نسیم ددې لپاره چې بیا هغه په غوږ ووهي په لوړ غږ وویل: (که کوم تکړه هنرمند یې انځور وباسي نو نور به څوک د پیکاسو انځورونه او میناتوری هم وانخلي.))

عزیز و رغبرګه کړه ((له خدای نه جار شم چې یا یې دومره ښکلي نه وای پیدا کړي او یا یې موږ ته د صبر طاقت راکړي وای))
د سترګو په کونجو کې یې داسې راکتل چې دهربانه په خوځېدلو یې موږ ته کرکه ورېده.

زما هم طاقت رانغی: ((دوی اوس هم زموږ پورې دي که موږ بدرنگه نه وای نو دوی ښکلا څه ښکارېده سپوږمۍ په تیاره کې ښه ځلېږي طبیعت سهوه شوی نه دی، که ټول انسانان ښکلي وای نو نن به ولې ددې یوې په توصیف له موږ او تاسو ډوډۍ پاتې کېده))
ملا خبرې کولې چې هغه خپل مېز ته روانه شوه.

نور نور زموږ دوتلو وخت وو، چې يو چا زما پر اوږه لاس کېښود، مالا مخ وراړولی نه وو چې دهغه خبرې مې غوږ ته راننوتې ((سلام ورور! وخته مې ليدلې وې ماويل پرېږده چې ډوډۍ وخورې بيا به درسره جوړپخير وکړم)) دقاضي پاچا په ليدلو خوښ شوم، وړپاڅېدم ستړي مه شي مې ورسره وکړه، دستي يې وويل عمر دې ډېر دی بيگما مې په تلويزيون کې په خبرونو کې وليدلې له مشر حاجي صاحب سره مې ياد کړې حيران وم چې دلته به دې له چانمبر پيدا کړم، ډېر وخت مې نه يې ليدلې، ترې ومې پوښتل چې ستا کور خو په کويټ کې دی دلته څه کوي؟ ويې ويل چې د زوی واده مې تيار و، کورنۍ مې پرېکړه وکړه چې د واده مراسم په دوبي کې جوړ کړو، پرون يې همدلته واده وو، دوه درې ورځې نور هم په دوبي کې يو بېرته کويټ ته ځو.

کېناستو يو ساعت مو د خپل گډکلي په اړه خبرې وکړې په وطن کې يې دخپلو دوستانو او ځمکو پوښتنه رانه وکړه .

ترې و مې پوښتل چې که څه هم زامن دې په کويټ کې لوی شوي او ډېر يې نه پيژنم خوبيا هم د کوم يوه واده وو او مېرمن يې د کوم ځای ده؟ هغه ځواب راکړ چې د دريم زوی واده مې و او خپله ورېره د مشر حاجي صاحب لور سارا مې ورته کړې ته خو خبر يې چې هغوی هم له موږ سره په کويټ کې اوسېږي؟ سارا خو به ته هم پېژنې! هغه خو تکړه ليکواله او شاعره ده زموږ ټوله کورنۍ تا پيژني، په

انټرنېټ کې دې مضامين لولي او احترام درته لري، ټول راغلي، همدلته دي اوس د سمندر پرغاړه پارک ته لاړل، راځه چې له ټولو سره دې معرفي کړم چای او شربت به هم له مور سره وڅښي) له همدې سره يې له لاسه ونيولم بې سوال اوځوابه يې روان کړم. دسارا د نوم په اورېدلو زما هم تلوسه ډېره شوه غايبانه شناخت مې ورسره وپه انټرنېټ کې مې ورسره ډېر چټه کړې و .

ټول له اوږده مېز څخه راتاو ناست وو دقاضي پاچا له خولې زما د نوم او تخلص په اورېدلو ټول ودرېدل، لاسونه يې پرسينه کېښودل پاچا ماته گوته ونيوه: (اسدجان خوزمور ډکلي او سيمي وياړ دی. په ده موسترگې هسکې دي). له همدې سره يې دمېز برسره نجلۍ او ترڅنگ يې ولاړ ځوان ته گوته ونيوه: ((سارا جانه مې ورېره او اينگور ده، حامدجان مې ځوی دی پرون ددوی واده وو ((دنجلۍ په ليدلو زما له پښو ځمکه وتښتېده، وارخطاشوم: (هلکه دا خو هماغه ده)، له ډېر خجالته مې پر تندي خوله راغلله. هغې هم ټکان وخور سره وگرځېده. پاچا خپلو خبروته دوام ورکړ ((سارا جاني، تا خو به اسد استاد ډېر ياداوه ښه شوه چې د واده دخوشحالي ترڅنگ دې دده دنږدې ليدلو خوشحالي هم پر برخه شوه)) سارا وارخطاشوه. لکه ترهېدلې هوسۍ په حيرانتيا يې وپوښتل بابا دا ته څه وايي: (دابه استاد اسد نه وي، [ښه يې بنده

بنده شوه [نه نه دا هغه کېدلی نشي ، هغه ما پخپل ذهن کې بل ډول
انځور کړی دی، دا نه دی !.]

له ډېره شرمه زما سترگې پر ځمکې ګنډل شوې وې ، رڼا ورځ
راباندې تیاره ده ، مخامخ ورته کتلی نشم. پاچا ورته په خندا
وویل (نه بچۍ اسد همدادې تالکې چې سپین ږیری بللی وو که
څنگه ؟) د سارا پر تندي هم خوله راماته شوه په طنز او اوریشخند
بې_چې بل چانه محسوساوه او ټول باريې یواځې زما پر اوږو وو_
ورته وویل (هو بابا د استاد لیکنې مې ډېرې اور بدلې او لوستې وې
او اوس چې په خوړو پسې تللم نودرې واري مې بیا هم دده استادانه
او فلسفي خبرې واور بدلې او بنه شو چې ژر مې نور هم وپېژنده !)

بختور واده

کله چې دفتر ته ننوتم د میز پر سر مې د بلنې په یو ډبر بڼکلي او قیمتي کارت سترگې ولگېدلې و مې سپرود د کارت په منځ کې په طلايي لیک کښل شوي وو: (ډاکټر عبدالباري فهيم او دکتورس مرينا فهيم غواړي چې دخپل نېکمرغه واده څلورمه کليزه د شاندارو مراسمو په ترڅ کې ولمانځي، له دې کبله له محترم استاد (عاطفي) څخه هيله کېږي چې دې محفل ته په خپلو راتللو سره بڼکلا ورکړي.)

د کارت په لوستلو د سوچ سمندر لاهو کړم او له ځان مې د پوښتنو امیل جوړ کړ: دا ډاکټر عبدالباري به څوک وي؟ سرجن دکتورس مرينا څوک ده؟ له ما سره څه پېژندگلوي لري؟ دا او دې ته ورته نورې پوښتنې مې له ځانه سره بڼکته پورته کولې، چې تیلیفون وشرنگېد غوږې مې پورته کړ له هغې خواراته وویل شول چې هغه د ډاکټر عبدالباري دوست دی او دنده یې ورکړې چې که زه کویتې ته دهغه مراسمو ته ورځم چې هغه راته د الوتکې ټکټ واخلي. ناڅاپه مې ټکان وخور لکه څوک چې د برېښنا لوخ مزي ته لاس وروړي، د ذهن غشی مې پنځه کاله شاته ولاړ، تېر هرڅه مې یو

خُل بیا د ذهن پر سکرین راوگرځېدل. هغه وخت چې د کابل ساړه ژمي خپل جال غوړولی ، د کابل هسکو غرونو ، برېښوونو ، دنگو مانیو او .... سپین کفن اغوستی و ، دمیز شاته ایښې بخاری ته مې خپل لاسونه تودول ، چې یو غنم رنگه دنگ لوړ پوزی ، هډوړو وینس او چالاکه ځوان مې مخې ته عریضه کېښوده ، ځان یې عبدالباري او د هلمند او سپدونکی راوښود او د روغتون دریاست په کمبوداتو کې یې د اجیر په بست کې د ځان د تقرر غوښتنه کړې وه ، د زده کړې پوښتنه مې ترې وکړه و یې ویل چې نهم یې لوستی او لسم ته بریالی شوی و چې عسکری ته یې ونيوه .

ما هم ورسره موافقه وکړه . عبدالباري له دفتره سره مینه درلوده د حاضری پابند وو ، د شپې له خوا به په روغتون کې او سپده کله کله به خبرېدم چې دخپل کار ترڅنګه د نرسانو په کار کې هم ګوتې وهي ، پیچکاري او د ټپونو پانسماڼ یې هم زده کړی دی . پرهغه د نرسانو لاس سپک وو ، د معاشونو کموالي له وظیفې سره د ډاکټرانو او نرسانو مینه کمه کړې وه . ډېر وخت به چې کوم نوکریوال نرس د شپې له وظیفې پټېده نو له باري سره به یې غوږ جنګاوه او هغه به هم ورته سینه وډوله .

کال لانه وو پوره شوی چې باري د نسخو لوستل زده کړل ، ځینې دواګانې یې هم وپېژندلې او د ټپونو په پانسماڼ ، پیچکاري ، سپروم . یې ښه لاس چلییده ، مخ ماتې او خدمتي هلک و ، ما هم دروغتون د

دواگانو د ډیپو د معتمد په توگه وټاکه. ورځې او شپې تېرېدلې، بله ورځ خبر شوم چې باري د مړینې په نوم له یوې کابلی-بسوونکې سره کوژده کړې. ماته په پیل کې دا خبره ځکه ټوکه ښکاره شوه چې یو خو عبدالباري په وطن کې ښځه او اولادونه درلودل بل دا چې اقتصاد یې هم د بل واده اجازه نه ورکوله، خود مړینې پلار هم نیستی. ښه ځورولی وو د باري ځورویې هم ورته غنیمت وې.

زموږ یو همکار عبدالباري ته په ټوکه وویل چې هسې دې په دې قیمتې کې ځان پوروی او په دوه غمونو ککړ کړ نو دده په شونډو نړۍ موسکالاره وکړه او ویې ویل چې ته یوازې دعا کوه ما هرڅه سنجولي دي،

هغه له کوژدې یوه اونۍ وروسته مړینه د قابله گۍ په کورس کې شامله کړه او د عملي کار د زده کړې لپاره یې د ښځو او کوچنیانو په روغتون کې هم مقرره کړله، د نسخو د لیکلو او لوستلو لپاره یې سحروختي مانځه مهال د انگلیسي کورس پرې پیل کړ. کال وروسته یې واده وکړ خوله واده وروسته باري له مور سره دنده پرېښوده هغه ماته خپله استعفی راوړه خوادیی هم رانه وغوښتل چې دلته د عملي کار تصدیق ورکړم ما ورته وویل چې گوره دومره تکړه نه یې اونه دا تصدیق درته گټه کوي خو هغه په خدا راغبرگه کړه: ((رئیس صاحب ته نور خلاص یې دمچۍ دم ته راکړه دښامارانو نیول پرما))

دی کویټې ته لار ، او مړینې همدلته خپل درس ته دوام ورکړ.

خو میاشټې وروسته یې مړینه هم بوتله کال یو نیم وروسته خبر شوم چې عبدالباري اوس هغه خړ پر باري نه بلکې هلته ډاکټر عبدالباري دی او د بلوچستان په یوې لرې پرتې سیمې کې خپل روغتون او درملتون لري.

تیلیفون کوونکي سره مې کویټې ته تلل ومنل او روان شو دکویټې له ترمینل څخه لا وتلي نه وو چې یو تن چې ږیره او بریت یې ښه چټ تراشلي د سروینسته یې په منظمه ډول پاس اړولي وو ، سرمه یې چرمي جمپر او فولادي پتلون یې په تن ، راډو ساعت په لاس ، ټیټانیک تایواني بوتان یې په پښو او توره نکټایي یې په سپین یخن قاق راځړولې وه. رامخې ته شو اوله ستړي مه شي او غاړه غړۍ وروسته یې لاسي بکس راڅخه واخېست ، خدای شته و مې نه پیژانده ، خو هغه چې له ځان سره زما سوږ چلند ولید ، نوویې ویل رییس صاحب لکه چې ودې نه پیژندم ؟ عبدالباري یم ! ما هم په ټوکه ورته وویل ځوانه دا ولې ؟ ږیره ، پټکی هغه سپینې جامې ، خادر او واسکت ډې څه کرل ؟ خو هغه داهرڅه په خندا تېرکړل له ترمینل څخه بهریو لوکس لنډ کروز راته ولاړ په خبرو خبرو کې د کویټې ښارته ورسېدو دیوې ښکلې ښکلې مخ چې ((ډاکټر عبدالباري هاوس)) پرې لیکل شوي وو ننوتلو مړینه موهرکلي ته

راووتله کور هم ساده کور نه و او مرینه هم هغه وچه زېره او زبېنلې
مرینه نه وه، هر څه بدل بدل و.

د درې پوړیز کور پردیوالو نور اڅر پدلیو شنو، سرو او زېرو
گروپونو فضا رنگینه کړې وه.

سبا د کلزيې مراسم پیل شول، مرینه چې منیژوب یې په تن و
تازه له ارایشگاه راغله او د کرولا ډرپوري یې هم په خپله کوله،
دمحفل د ثبت لپاره د فلمبرداری کمرې ودرول شوې وې، مشهور
سندرغاړي رابلل شوي وو، په څو شپبو کې څو منزله کیک
دمېز پر سر کېښودل شول او عبدالباري او مرینې ته یې د غوڅو لوبلنه
ورکړل شوه هغوی هم د لاسونو په پرکا کې کیک غوڅ او یوبل ته په
خوله کې ورکړ. د ډول ډول کبابونو یخنیو، وریژو او وریټ شویو
چرگانو قابونه لادمخه د میز پر اینه بدل شوي و، میز په غوریو او
قابونو وپوښل شو، د تازه مېوو او مشروباتو پتنوسو سرپه سر
کېښودل شول نږدې مازیگر دمحفل پای اعلان شو.

سباله عبدالباري سره دده په بلنه د بازار لیدلو لپاره بهر
ووتلو د بازار په بېلابېلو برخو کې یې خپل هغه درملتونونه هم
راوښودل چې اوس یې ورته په تنخوا نوکران نیولي دي. وروسته دیو
لوړ بلانگ تر څنگ له موټر څه ښکته شولو د بلانگ له پاسه پر لویه
لوحه لیکل شوي وو: ((مرینا پرایوت هسپتال)) مرینې عبدالباري
دروغتون د بېلابېلو برخو له لیدلو وروسته راته وویل چې چای به زما

په دفتر کې وڅېړنو ، کله چې دفتر ته ننوتلو نو پرمیز پر اېښې مرمړینې
تختې لیکل شوي: ((د مرینا روغتون رئیس سرجن ډاکټر عبدالباري
الکوزی دکابل دکوچیانو دروغتون متخصص MD له کابل MI له
استرالیا او PhD له هامبورگ څخه))

مخامخ د سرطیب دفتر و چې ورننوتلم نو دمېز له پاسه
پر همداسې تختې لیکل شوي وو ، ((سرجن لیډي ډاکټر مرینا دراني
ماهر امراض نسائي ولادي . MD کابل PhD لندن))

به خندامې ورته وویل چې آیا دلته حکومت مداخله نه کوي؟
ویې ویل چې نهه میاشتي مخکې پوليسان راغلي وو ، چې دخپل حق
له اڅېستلو وروسته بېرته لارل اوس هغوی ته تکلیف نه ورکوم
او هر میاشت یې خپله حق وروړم او شکر دی مریضان مې هم ورځ په
ورځ ډېرېږي.

بدگومانه

همداچې د درېيم پور په وروستی پورې مې گام کېښود ،
نوسمدستي مې سترگې پر همدې ولگېدې . ستيچ ته نږدې ناسته وه ،
سربې پر مېز ښکته کړې و ، خه يې ليکل ، تالار سپين پرق او
قندیلونو روښانه وو ، تابه ويل چې لمر همدلته کډه راوړې ده ،
دموسکا دگلابي مخ جلوي پر شیشه يې مېز دپروت سپين ململ
رنگ الواني کړې او دمخ رنگيني او دهغې مخ ته پر مېز دگلانو د
ايښې گېډې رنگينۍ يو په بل کې تاوېدې . کله به چې هغه و خوځېده
نو د رنگونو اتني به پيل شو دواړه رنگينۍ داسې په سيالۍ وې چې
تابه ويل فطرت ، صنعت ځپلي بشریت ته خپلي کرشمې وربښي .

دموسکا مخ ته له ايښې مېز راتاوې پنځه واړه څوکۍ خالي وې .
يوځل مې زړه وکړ چې راځه مړه دهېچا په کيسه کې هم نشي ، څنگ

ته بي کپنه؛ خود موسکا دا هيله مي سترگو ته ودرېده، چې راته به بي ويل زړه مي ستا دميني هديره ده، دزړه په قبر کې مي يواځې ستامينه نسخه ده؛ خو گوره چې اوس په دنيا کې خلک يواځې تبصرو او په نورو پسي کيسو جوړولو ته اوزگاردي نو پام کوه.

زه لا دموسکا دمخ او دگلانو دگېډي له پرتلي اوزگار شوی نه وم، چې ويندوی په لوډ سپيکر کې غږ کې: زمور بل مېلمه بناغلی احمدزي هم تشریف راوړ. له ده هيله کېږي چې د دريغ سر ته تشریف راوړي او دنورو مېلمنو ترڅنگ کېني. زما دنوم په اورېدلو سمدستي موسکا هم دروازي ته راوکتل، ودرېدله، دستري مه شي په دود بي سروخواوه.

زه پردريغ مېلمنو ته مخامخ کېناستم.

په زړه کې له موسکا گيله من وم، چې ولې له ماسره يوځای کليزي ته رانغله، ولې بي دلته دراتللو پړوخت پر ما غږونکې؟ ولې ولې... چې په همدې وخت کې يونسکلی ځوان راغی او نېغ دموسکا خواته ورغی، موسکا هم ددې لپاره چې ځوان بي ځانته بڼه نږدې کېنولی وي له ترڅنگ څوکی څخه خپل لاسي بيک پورته او هغه ته بي ځای خالي کې. ددې ځوان لاسونه لامده وو موسکا خپل دستکول پرانېست دستمال بي ترې راووست او هغه ته بي ورکې. دواړو په ټيټ غږ يو بل ته څه وويل او بيا په خندا شول، نږدې وه چې ددې حالت په ليدلو له څوکی راپرېوځم. کله پرځان او کله پر خپلو سترگو بي

باوره شم. حيران شوم چې دازه څه وينم. آيا زه وينم يم او كه ويده كله
ځانته كاذب ډاډه وركوم، چې هسې خيال او وهم اخېستى يې. حقيقت
داسې نه دى؟

كله پر خپلو سترگو اوليدنو شكمن شم: دازه څه وينم ايا داهماغه
موسكا ده، چې زه يې خپله ټوله دنيا بولم او خپلې ټولې هيلې مې
ورپورې تړلې دي؟ آيا داهماغه څوك ده چې د زرگونو مخلوقاتو له
منځه زما يواځينى انتخاب دى ايا داهماغه موسكا ده چې همدا
پرون يې په قسم راسره وعده وكړه چې، د بل بوى هم پرې حرام شه او
نن هغه دى دومره له بل سره بوخته ده چې ما خو پرېږده آن دمراسمو
په سلگونو گډونوالو يې هم سترگې نه سوځي؟

د تصور او خيال مانۍ مې ږنگه او خپل ارمانونه مې د سمندر په
څپو لاهو ليدل.

دا اندېښنه مې قوي شوه، چې موسكا همدا ځوان خوښ كړى او
دې محفل ته دهغې لخوا ماته بلنه هم دهمدې لپاره ده چې داهرڅه
پخپلو سترگو ووينم او په سراب پورې هيلې ونه تړم.

موسكا كله د سترگو په كونج كې ماته وگوري، كله ددې ځوان
غوږ ته خوله ورنږدې كړي او كله بيا هغه ددې په غوږ كې خبر وكړي
دا ورته غوږ ورنږدې كړي.

له ډېرې غوسې رپېرم، ټول ژوند راته ټوکې او مسخري بنسکاره شو، د ذهن په هينداره کې مې د موسکا خاطرې اوږي او رااوږي، له ځان سره کرم رېبم چې رښتيا هم په انجونو کې و فاشته، د گل او صنوبر کيسه مې ذهن ته نېغه نېغه شوه. کله مې زړه راډک شي و ايم راځه بڼه په زوره وژاره او د محفل ټولو خلکو ته کيسه وکړه.

کله کله د موسکا په مينه او فکر کې دې چټک بدلون ته حيران شم، د دنيا هر حقيقت راته دروغ و برېښېد، پرهڅه بې باوره شوم، په لږه شېبه کې مې دهرې فلسفې په اړه فکر او نظر بدل شو، له دنيا او دنيا والو مې زړه تور شو، په دې فکر کې وم چې له موسکا څخه دخپلې سوځېدلې مينې غچ څه ډول واخلم.

په همدې کې د کليزې د کپک د پړکولو اعلان وشو، څو تنه راغلل، کپک يې پرې کړ له هر مېز څخه خلک راتلل، او ځانته يې کپک وور، موسکا هم راغلله، قاب يې له کپک څخه ډک کړ، دوه قاشوغي او دوه پنجه يې واخېستې کپک ماته نږدې ايښی و، کله چې رانږدې شوه، نو د سر په بنورولو يې سلام وکړ، زماله سترگو دکر کې اور بادېده، خپل مېز ته لاړه په دستمال يې قاشوغ پنجه يې پاکې کړې، يوه قاشوغه او يوه پنجه يې دهغه زلمي مخ ته کېښوده او يوه يې ځانته، ورته موسکې شوه او قاب يې ورنږدې کړ. دلته زما بدن داسې وسوځېده لکه د سکر وټوپه فرش چې رابنکل کېرم. زه د اور په غرونو کې بند او د خپلې ناکامې مينې د جنازې پر تدفين

او تکفین بوخت و م، چې څنگ ته ناست ملگري مې و خو ځولم: ((کوم فکر کې یې؟ ویاند ستيچ ته وغوښتي))، ناڅاپه مې ټکان و خوړ، وار خطا راپاڅېدم. اجندا هم رانه هېره وه، نه پوهېدم چې څه ووايم پر ستيچ مې له اورېدونکيو د ناروغۍ په پلمه ځان خلاص کړ بېرته په خپل ځای کېناستم، د سوچونو سمندر لاهو کړم: ((ښه ددې چې دا هلک خوښ وو، نوله ماسره یې ولې دې کچې مينې تظاهر کاوه، له ماسره یې ولې قسم کاوه، چې نه به ته بل چاته په زړه کې ځای ورکوي او نه زه؟ ژوند به موهم يو ځای وي او مرگ هم، دې خوبه ماته ويل چې خېمه وي که کوډۍ ستالپاره پرې له ماښو تېره يم.

موسکا خوبه راته ويل چې ددې دپلار د سوداگرۍ ډېر شريکان او ددې ترپلارلا شتمن يې غواړي، خوددې مينه له ماسره ده، نونن ولې له ماڅخه غوړ هلک ته زما او دټولو گډوونوالوپه مخ کې خاندې او په ناز ورسره خبرې کوي؟، کله به سوچ راغی چې که موسکا رښتيا هم مطلب اشنا او يادپيسو وړې وای، نوپه دا دومره وخت کې خوبه يې له ما پيسې يابل څه غوښتي وای! بيا راته ځان خوشبواره ښکاره شي: نه نه ياره رښتيا چې ښکلې نجونې ټولې دحمام لنگ دي، نن له يوه او سبا له بل سره وي اورښتيا هم دوی مينو پسې نه، بلکې په سرو او سپينو پسې ځي، زړه مې تنگ او چاود ته نږدې شوی و، خو ځله مې زړه وکړ چې راڅه محفل پرېږده او چېرته گوښه په زوره زوره وژاړه، کله به فکر راغی چې راشه له همدې درېيم پور څخه ځان

و غورځوه، او ټولې دنيا ته د نجونو مکارې، بې وفايي او د نيمې لارې ملتيا وروښيه.

د کليزې د مراسمو لومړۍ برخه پای ته ورسېده، دا ژانس پر برياليو کارکوونکیو د ډاليو او ستاينليکونو د وېش کار پيل شو، وياند به نوم اخېست او د يو چاپه لاس به يې ستاينليک ورکړ، په همدې کې يې په يوفيگور او خاص انداز د گډونوالو پام ځانته راواړاوه، ((پوهېږئ! پوهېږئ! چې اوس دريځ ته څوک راغواړو؟؟، اوس هغه ځوان راغواړو چې زموږ د ژانس روح بلل کېږي، هغه چې ژانس ته يې گڼ ملي او نړيوال وياړونه او مډالونه راوړي، هغه چې تل يې زموږ سرهسک او سترگې لوړې ساتلي دي، نو ستاسو د لاسونو په پرکا کې راغواړم شکېب جان!!))

چينغې او چکچکې پيل شوې سترگې په شکېب پسې اوښتې را اوښتې، له همدې سره د موسکا تر څنگ ناست هلک ستهېج ته را روان شو، زما د غوسې سمندر لاهم طوفاني او دوښې هر څاڅکي و خوتېد، هلته موسکا له ډېرې خوشحالي په خپله څوکۍ ودرېده، له ډېرو چکچکويې ټيکري په اوږو ولوېد، په سترگو کې يې د خونښيو اوښکې ډنډ شوې، ماويل هسې خويې زما پرځای ورسره مينه نه ده پيل کړې، په ده کې خوږ پرکار و، په همدې کې وياند د چکچکو او چيغود ودرېدو هيله وکړه، چکچکې غلې شوې وياند وويل: ښه اوس تاسو پوهېږئ چې گران شکېب جان ته به ډالۍ او ستاينليک د چا په

لاس ورکوو؟ ستاسوپه خیال کي به کوم وزیر یا والي گځي، نه نه
شکېب جان ته والي یا وزیر نه، بلکي هغه څوک والي ورکوي، چې
دی یې روزلی، مینه یې ورکړې، له ده سره یې بې خوبي تېره کړې
اودده دا استعداد په روزلو کي لوی لاس لري، نو ستاسو د لاسونو په
شانداره پر قاو دروند استقبال کي راغواړو، د شکېب جان خور))
آغلي موسکا))

بې غمي

له تورنتو څخه او تاوا ته د تلونکي ریل گاډي د اتمې ډبې دریم تخت زما و، زما تر تخت لاندې یوه بنکلي نجلۍ په یوه لنډ نېکر او بنین کې او مخامخ یې یو هلک پروت و، ماته مخامخ په څلورم تخت کې ناست هلک خپل لپتاپ پرانیستی، کله چې کوي کله کمپوز، بلا سکس سایټونه یې وکتل، زما تر تخت لاندې نجلۍ د خپل مخامخ تخت هلک غېږې ته ورغلله، غېږ په غېږ شول شونډې یې دهغه پر شونډو کېښودې دواړو د یوبل شونډې زبېښلې، ژبې یې د یوبل په خوله کې ورکړې، انجلۍ لومړی په ناسته د خپلو تیونو څوکې دهلک په خوله کې ورکړې او بیا ورته ځملاستله، زه او ماته مخامخ هلک دواړه ورته گورو خونه مو هلک په کیسه کې دی او نه انجلۍ.

ماته مخامخ هلک له کانتین خخه دوه دکې پیالی راپړې یوه یې
دهلک په غېږ کې پرته همدې نجلۍ ته ورکړه او یوه یې خپله وڅښله
، سفر اوږد و ومې غوښتل چې د سفر له ملگرو سره دخبرو دروازه
پرانیزم ، لاندې هلک او انجلۍ په خپلو کې بوخت و نو له مخامخ
ناست هلک خخه مې دهغه دنوم ، ځای ، قوم او بوختیا په هکله
ویوښتل ، هغه راته وویل چې نوم یې راب او د مور نوم یې لیساده په
اوتوا کې اوسېږي ، انجنیری یې لوستې ، په قوم ایریش او نیکونه
یې له ایرلیند خخه کاناډا ته تللي دي ، ما ترې ویوښتل چې خووم
نیکه مو کاناډا ته راغلی او ولې یې ایرلیند پرېښود ؟ هغه موسکې
شو ویل یې دومره معلومات نلرم له همدې سره یې دهلک په غېږ کې
پر پرته نجلۍ ورغږ کړ : خورې بابا کله او ولې له ایرلیند خخه دلته
راغلی و ؟

بي وطنه!

د لاهور د ياري (مزدوري) خو ټوله سخته وه، خو چې کله به يې ټاټکي راپرسر کړ، نو لکه په سره تناره کې مې چې دروي، ما به چې کله په کوم ختم وخيرات، جنازې، جمعې داختر لمانځه او يا کلي ته د تللو په وخت کې خولۍ پرسر کړه. نو دومره به راباندي درنه وه لکه تور غر، او اوس به يې چې لس ساعته پرلپسې له مسالې ډک شل کيلويي ټاټکي راپرسر کاوه نو کله مې زغملی شو.

په کابل کې تنظيمي جگړو دومره وارخطا کړو چې له ډک کور او پريمانه جايداد څخه مويواځې يو سراودوه غوړه وو پستل، پردی وطن وو له مزدوری پرته موبله لار نه درلوده، په شپيتو کلدارو مزدوری، مو تش کتغ او اوږه هم نشوای برابرولی، شل روپۍ خو يې دکار ځای ته په کرایه هم رانه لگېدلې. دغرمې لپاره وچه ډوډۍ موله ځان سره له کوره وړله، خو دکتغ لپاره به مو پنځه پنځه کلداري اچولې. ددې لپاره چې لږې ډېرې پيسې وگټو، نو دکار خاوند ته به مو پخپله د اور ټايم (اضافه کاری) پېشنهاد کاوه، کله به چې گرمۍ او يا هم درانه کار ډېر بې حوصلې کړم نو چاچا سادي به مې سترگوته ودراره، او دهغه په ليدلو به مې زړه تسل کاوه.

هغه د حوصلې او زغم خاوند سپين ږيری و، هر کارته به يې چې ورکړي (نه) به يې پکې نه ويلې، له هغه سره مې همدلته د ديارې په ځای کې وليدل، له رنگه ډېر، ثقه، هونسيار، پوه او جهان ديدنه بنکارېده. په کار کې چې له يو بل سره لږ بلد شو نو خوځوځله مې ترې وغوښتل چې ځان پوره راوپيژني خو همدومره به يې راته ويل چې له تنظيمي جگړو او په کابل کې له نا امنۍ څخه يورامهاجر شوی افغان يم.

هغه به پر ځان ډېر زحمت تېراوه خو دکارد خاوند او ياهم دگلکار خبروته به يې ځان نه ورکاوه، دپنجاب ددوبي لمر دواړه دومره تک تور اوولي وو چې په سخته به چا پېژندلي وای.

يوه ورځ مې دمزدورانو دحاضری په کتاب کې دسعیدي کابلي نوم وليد. دحاضری له مسوول څخه مې په ماته گوډه اردو وپوښتل چې داسعید کابلي يې لاشوک دی، چې نوم يې په حاضری کې شته خو خپله يې نه وینو، هغه سمدستي چاچا سادي ته گوته ونيوه، پوه شوم چې دوی سعیدي سم تلفظ کولی نشي، نو ځکه ورته چاچا سادي ((سعیدي کاکا)) وایي.

زموږ دکار خاوند پروفیسور صادق احمد پراچه د لاهور پوهنتون د سیمه ییزو مطالعاتو د مرکز دمنځنۍ آسیا دبرخي مسوول وو، يوه ورځ چې له دفتره دکار سرته راغی نو دپه لاس کې نيولي اخبار غونډه سرخي يې دافغانستان په اړه وه، چاچا سادي ترې په ډېرې عاجزی

وغوښتل چې که یوه شېبه اخبار ورکړي، پراچه ترې په حیرانتیا وپوښتل چې ایا اخبار پراوولی (لوستلی) شې؟ هغه ورته د هو سر وخواوه. نور به نو هغه هر وخت له مور سره د افغانستان او منځنۍ اسیا پرتاریخ، کلتور، جغرافیې او د سیمې پر ګډو ارزښتونو ډېر بحث کاوه، او د چاچا سادي له معلوماتو به یې ډېر خوند اخیسته، هغه به ویل چې د اسیا پېژندنې په اړه لښکونه کتابونه لري، خودی پر هغه تاریخ ډېر باور لري چې یو افغان لیکلی او دی او س هم ترې ګټه اخلي.

هغه به له دندې له راستنېدو سمدستي وروسته، د چاچا سادي خواته راغی او علمي بحث به یې ورسره پیل کړ، زه خویې چندان په ژبه نه پوهېدم خو چاچا سادي روانه اردو ویلي. پروفیسور هم په پښتو پوهېده. دواړه پر بحث خوښ وو. مور به داشېبې ددمې لپاره غنیمت بللي.

یوه ورځ پروفیسور پراچه د خپلو خبرو په ترڅ کې وویل دا چې په قرآن کې راغلي چې سلطان سکندر ذی القرنین د جوج ماجوج د بندولو لپاره کوم او سپنیز د پوال جوړ کړ نو د جوج ماجوج په قفقاز کې او سپدونکي مغل قوم دی او سلطان سکندر په څلورمه قبل المیلاد پېړۍ کې قفقاز ته د افغانستان له لارې لاړه. ماته خو په دې اړه معلومات نه وو خو چاچا سادي ورته وویل چې دا معلومات ناسم دي، ځکه چې سلطان سکندر هېڅکله افغانستان ته ندی راغلی، او په څلورمه قبل المیلاد پېړۍ کې پرا افغانستان مقدوني سکندر يرغل

کړی وو ، ده پروفیسور پراچه ته وویل چې بنایي دی له التباس سره مخ او د سکندر مقدوني او سکندر ذی القرنين نومونه ترې یوله بل سره ګډ شوي وي ، دیو افغان مزدور لخوا دده معلوماتو له ناسم بللو سره د پراچه رنگ تک سور واوښت په تنده لهجه یې وویل : زه د اسنادو له مخې غږېږم او ته له ګډې ، زه دخپلې خبرې لپاره ثبوت لرم ، له همدې سره دخپل کور کتابتون ته ننووت ، خو شپې وروسته پداسې حال کې چې یو ضخیم کتاب یې په لاس کې وو ځنګېدلی راغی خو لار سپدلی نه و چې له چاچا سادي څه یې دبخښني غوښتل پیل کړل او ورته یې ویل چې دا کتاب هم ستانظر تائیدوي .

چاچا سادي ، چې د پروفیسور په لاس کې کتاب ولیدتګان یې وخوړ ، د لمر وهلي مخ سپین او سره یې سره ورغلل ، بې واکه یې کتاب ته لاس وغځاوه خو پروفیسور یې په ډېرې بې باکی لاس تیله کړ ، : ته پوهېږې چې دا څومره مستند او مهم کتاب دی ، زه یې په څومره قدر په شیشه یي الماری کې ساتم ، او ته یې په خیرنو او په سیمنتیو سپیرو لاسونو اخلې ، ته خودې کم تر کمه له لاس څخه داسیمنت پاک کړه او بیا کتاب واخله !! ، چاچا سادي په مایوسی د او بو بیلرته روان شو ، خو ما خپل لاسونه په خپله لمن ژر پاک کړل ، له پروفیسور پراچه نه مې کتاب واخست او همدا چې د کتاب پرپوخ مې دلیکوال عکس ولید او ((لیکوال : پوهاند سعدالدین سعیدی)) مې ولوستل نو ولږېدم ، سترګې مې له واکه ووتې کله به د کتاب

دليکوال پر عکس او کله به پر چاچا سادي لگېدلې. له خولې مې بې
واره ووتل داخو چاچا سادي دی چاچا سادي چاچا چاچا...

د پروفیسور رنگ هم زېږ شو. ما زیگر چې منشي چاچا سادي
ته شپېته کلدارې مزدوري ورکړه نو دايې هم ورته وويل چې تاسې سر
له نن څخه چېتې (رخصت) یاست ځکه چې مورڅو ورځې کار بندوو
خو نورو مزدورانو ته یې ويل چې تاسو خپل کار ته راځئ.

بېوسه

د حقوقي مشورو دفتر ته له رسېدو سره سم ، د دفتر مشر پر مخامخ
څو کي ناست شخص ته گوته ونيوه:

- دې افغان ستاسو په کارته کې کور اخېستې اوس يې د اداري
مراحلو لپاره يو وکيل ته اړتيا ده.

- نوزه موڅه ته راوغوښتم؟

- ته يې د وکالت کارونه پرمخ بوځه.

جنرال رؤف مې لومړی ځل له يو پنه دوسيو سره همدلته وليد ترې
ومي پوښتل:

- کاکا کور دې چېرې اوڅه وخت اخېستې؟

- درې مياشتې وړاندې، د اتسبورگ په کارته کې، دريم بلاک،
څوارلسم پور، اوم دهليز، ۱۹۲ اپارتمان.

- اوه داڅه وايي!! عجيبه ده زموږ تر کور لاندې؟! .موږ خو هم
دهمدي دهليز په شپاړلسم پور کې اوسو بيخي ستاسو پرسر، نو

بيامو څنگه په دادرې مياشتو کې نه سره ليدلې اونه درنه خبرشوی
يم.

- ياره وکيل صاحب ته هم عجيبې کوي، دا خو افغانستان نه دی،
چې خلک هره ورځ يو بل سره وويني او بندارونه وکړي دا المان دی
المان !

- هو والله ما هم په بريمين کې پنځه کاله تېرکړل، خو تراخه مې
خپل مخامخ گاونډی ونه پېژانده.

- مېرمن او بچيان دې درسره همدلته دي؟.

- له يو ساړه اسويلي وروسته ! مېرمن مې وفات شوې، دوه زامن
مې له خپلو اولادونو سره په امريکا، يوه لور مې په لندن او يوه لور
او يوزوی مې همدلته په فريبرگ کې راسره دي.

- په وطن کې دې څه کار کاوه؟

- گوره ځوانه داسې نه کېږي چې ټولې خبرې دلته وکړو يومانام
يا ته کافي راکړه او يابه يې زه درکړم چې سره کېنو او سمه کليوالي
دزړه خواله وکړو.

- سمه ده، څو کله؟

- اوس خود کورپه کارپسي گړځم ته به هم راسره سرگردانه يې
وخت به وټاکو.

وخت مو تنظيم كړ، يوه اونۍ وروسته ما بنام دواړو وخت موندلی شو، له ژمنې سره سم يې كورته ورغللم، په پخلنځي كې د مېوې او پيڙا په برابرولو بوخت شو ورته مې وويل: - كاكا ته خوسپين ږيری يې زوی اولورته دې ووايه چې په پخلنځي كې مرسته وكړي راځه چې زه اوته كيسې وكړو.

— هغه يوهم په كور كې نشته كه نه له تاسره خويې روغېر كاوه، دواړه په پښتو پوهېږي، دادی كار مې خلاص شو در غللم.
له پتنوس سره راغی ماته مخامخ دمیز بر سرته كېناست ورته مې وويل

— نن خو رخصت هم دی بچيان دې چېرې تللي دي؟

هغه له تندي څخه خوله پاكه كړه

— ياره دنن زمانې بچيان په افغانستان كې د مشرانو خبره نه مني داخو المان دی، زوی مې دا درې مياشتې نه دی ليدلی — له همدې سره يې په سترگو كې اوبنكې ډنډ شوې —

په الماری كې ايښي د عكسونو چوكاټ ته يې گوته ونيوه: دا يې تېر كال زما د زوی په سالگره وپستي دي.

په عکسونو کې یو هلک ، یوه ځوانه بڼه او یو پوښ سپری
بڼکار بدل ترې لاندې لیکل شوي و: ماشا او جونز ټام د ساشاه په
سالگره کې.

ما په حیرانتیا وپوښتل:

— ساشا ، ماشا او جونز ټام؟

— حیرانېره مه نومونه یې سمسور او ماگل دي ؛ خو ځوانان دي
دلته یې پر ځان نوي نومونه ایښي.

- او دا جونز ټام یې څوک دی

- دا زما دلور دوهم خاوند و

- و او که دی

- نه ، و خو اوس یې ترې طلاق اخستی غوښتل چې له

یو پولینډی سره واده وکړي خو ما ونه منله ، اوس مروره ده او

دادرې کاله کېږي چې له یو الماني سره اوسېږي

— المان ته کله راغللی؟

— ما دلته په نظامي برخه کې دکتورا اخیستې ، کله چې زموږ

انقلاب بریالی شو نو زه تورن جنرال وم دکنگرې دپرېکړې له مې

همدلته سفیر وټاکل شوم.

- بنه نوبيا؟

- بيا نودرژيم له سقوط وروسته همدلته پاتې شوم دوکانداري مې پيل کړه کارمې ورو- ورو بنه شو اوس له چين او نورو هيوادو توکي راوړم او عمده يې پلورم.

ژرغونۍ شو:

- هسې دگونگتو خواړي ده، موږ بچيانوته خواړي کوو او دوی رانه تېستي، که نه يواځې زما د برلين دکورکرايه ديولوی فاميل بس کېږي.

شپږ کاله مو دگانو ډيتوب تېر شول خو جنرال صاحب مې بيا په دې شپږو کالوکې شپږ ځله هم ونه ليد، سحر به وخته ته او ما بنام ناوخته به راته، زما بوختيا هم له هغه کمه نه وه، په هغه ورځ چې کله په دهليز کې راسره مخ شو؛ نوراته يې وويل چې زوی يې له يوې الماني سره واده وکړ او دی يې هم واده ته غوښتی و.

ما وپوښتل:

- جنرال صاحب! سا شاکله په کوروي چې مبارکي ورکړم.

- هغه خوله واده وروسته له خپلې مېرمنې سره زموږ هغه بل کور ته لاړ.

- دا ولې ستاسو دا اپارتمان خو هم درې اطاقه دی؟

— هو والله، خیرهغه کور هم له دې ځایه ډېر لری نه دی ځوانان دی
یواځې ژوند یې خوښ دی

دا دی او ه کاله د سترگو په رپ کې تېرشول نور نو په جنرال صاحب
کې د دوکانداری، شیمه نه وه، په کور کې یواځیتوب هم زړه تنگی
کړی و. کړی ورځ به له نورو زړو او سپین سرو سره د دهلیز مخ ته د
لرګي په څوکی ناست و.

ویل یې چې د هغو نورو په څېر د یواځیتوب له غمه د خلاصون
لپاره سپی او پیشو هم ساتلی نشي ځکه چې خدمت یې نشي کولی.
تېره ورځ زه سترې هم وم؛ خو هغه په زوره له ځان سره کپنولم او د
ژوند تېرې خاطرې یې راسره شریکې کړلې، کله یې چې ویل چې په
وطن کې به په هر مړي او ژوندي کې ناست و او آن کله کله یې د نورو
مړي او ژوندي هم خوندي کول نو ساه یې لنډه لنډه شوه او سلګیو
ونیوه:

— یاره وکیل صاحب! د دې ځای ژوند، دود او ځان ځاني مې ډېر
ځوروي، په خپل راتګ ډېر پېښېمانه یم په دې هڅه یم چې بېرته
خپل وطن ته ستون شم.

— جنرال صاحب الله ج مهربانه دی، د ټولو همدا هیله ده.

— دنورو به هیله وي خو زه جدي یم زه دلته ورو - ورو خپل ځان
راتولوم او له خیره وطن ته ځم.

— داخوښه کار دی خوزه څه خدمت وکړم؟

— گوره مرگ چاته په ډول او سورني نه ورځي که دلته راباندې څه وشول؛ نو بچيانو ته مې تمه نشته، ته مې وطندار او گاونډی يې مړی به مې ښه سمبالوي.

— جنرال صاحب ته غم مه کوه د مسلمانانو په هديره کې د قبر لپاره د ځمکې، ملا، ښاروالی، د تدفين د شرکت، یخچال امبولانس هر څه غم به درته وکړم.

خو د هغه تندي غونج شو:

— یاره زما په ژوندونې له دې ځایه زړه تور دی او ته مې مړی هم مسافر کوي، نه نه هر ورو به مې وطن ته ليرې چې په پلرنی هديره کې په درناوي ښخ شم، لويه جنازه مې وي، د کلي په جامع مسجد کې مې د کورنۍ او قوم لخوا فاتحه واخيستل شي، ختمونه دريمه، جمعه گي، څلوېښتي او تلين مې وي او په مسجد، هديره کور او کلي کې راته دعاگانې وشي.

نيمه شپه وه چې د کور تيليفون مو وشرنگېد، له هلو سره پوه شوم چې جنرال رؤف دی، راته يې وويل چې حالت يې ښه نه دی او که يو ځل ورشم، له ورتللو سره سم مې امبولانس ته زنگ وواهه، د امبولانس ډاکټر يې اکسيجن خولې ته وتاړه او روغتون ته موروان کې، هغه د کور د قفلولو لپاره چابيانې ماته راکړې.

ورغ راغله خود جنرال صاحب صحت ساعت په ساعت خرابېده،
خو ځله مې د جنرال صاحب زوی ته زنگ وواهه؛ ځواب یې نه راکاوه،
کله یې چې د لور ټیلیفون ځواب راکړ نږدې وچې له خولې مې ورته
سپک الفاظ ووځی:

- هلو! څوک یاست؟

- وکیل نجیب یم تاسې ماشا یاست؟

- هو خوتاسو مې ونه پېژندلی

- زه ستا د پلارگانو نډی یم.

- امرکوه.

- پلار دې ډېر ناروغه دی اوس مور وختون ته راوستی حالت یې
نازک دی.

- سمه ده خو زه اوملگری مې اوس له تاسو درې زره کیلومتره
لرې یو، دلته یو ځنگل ته ارام ته راغلي یو.

- خومورې هم وخت نلرو چاره څه ده؟

- ډاډه اوسه زه ساشا خبروم.

نور نوزه هم ورسره پاتې نشوم، ځکه چې که له خپل وخت څخه
پنځه دقیقې هم کمپنی ته ناوخته تللی وای؛ نو کمپیوټر مې کارت نه
مانه او غیر حاضر ېدم.

خو ځله مې د جنرال صاحب نمبر ته زنگ ووايه؛ خو ټيليفون يې بند و، لس ورځې وروسته چې ساشا د پلار د کور د چاپيانو د ترلاسه کولو لپاره زموږ کور ته راوخوت، ما ترې د جنرال صاحب د صحت پوښتنه وکړه؛ خو هغه په داسې حال کې چې يوه پښه يې پر بلې واړوله او سگرېټ ته يې فلټر ونيوه، وويل:

- ولى ته خبر نه يې؟! هغه خو نهه ورځې وړاندې په حق رسېدلى دى.

زه خفه شوم او په گيله مې ورته وويل:

-- بې انصافه زه نو چا خبر کړم زما خو گاونډى و، کم تر کمه هغه جنازې ته خو به دې خبر کړى وم.

هغه له خولې او سپېرېمو څخه د سگرېټ يو قوده دود زما پر مخ راخوشې کړ:

- خير خفه کېږه مه موږ هم جنازه کې نه و.

- ولى؟

ماته مې هم خور شپېر ورځې مخکې د پلار د ناروغۍ خبر راکړ.

- نو ولى ژر-ژر ورنغللي

- خو تر څو مې چې رخصت پانې جوړېدلې او روغتون ته ورتللو ته برابرېدم، دوه ورځې وخت يې ونيوه.

— نوپه یخچال کې خومړی دومره ژر نه خرابېږي. ولې موجدانه
ونکړه؟

— ساشا چې کله پرمېزد سگرېتو د ایرې لپاره ایښي قاب ته ځان
رااوږود کړ نو له خولې یې د شرابو د بوی غوړاسکې راووتلې خبرې
یې خوځله بې ترتیبه شوې — خوویې ویل:

— ډاکټرانو راته وویل چې د پلار مړی یې څلور ورځې په یخچال
کې ایښي و خو چې کورنۍ یې پیدانشوه؛ نو تېره ورځ یې سره
صلیب د یخچال او روغتون لگښتونه ورکړل او دا چې د قبر ځای یې
نه درلود؛ نو د دې ځای له قانون سره سم یې وسوځاوه.

تروریست

غمی نن بیا څوړند سرد قوماندان صیب مخ ته ودرېد، په بنده بنده ژبه یې ترې د خپل زوی د مړي ژوندي پوښتنه وکړه: خو هغه یو ځل بیا د ((گم شو تروریست، تمام جانت مکروب است)) په ویلو داسې تېل واهه چې ان پتکی یې ولوېد.

په ډېرو منډو رامنډو یې د برینو خپلیو پستکي وشلېدل، نه یې زندانونو کې د قادر درک وموند او نه هم سره صلیب او نه هم د بشر د حقونو ادارو دهغه کوم درک ورکړ، ان چې د ولسمشر زړه هم پرې دردېدلې وو او د زړه له اخلاصه یې ورسره ژمنه کړې وه چې که د مقاومت له جبهو پرته په افغانستان کې له هر چا سره بندي وي ورته به یې راخوشې کړي.

خوب ترې کډه کړې وه، غمي اکا او زرینې ترور به د ژمي اوږدې شپې د شیطان خراغ لوگنې رڼا ته رڼولې، په وینښه به یې د قادر د موندلو خوبونه لیدل..

نور يې نوله ژونده نهيلي وو ، ستره هيله يې دا وه چې كاشكي يې
خوك پرې هډوكي وپلوري ، چې كولمې يې ورتهولې او كم تر كمه د
دريو ځوانو ننگورگانو برخليک معلوم كړي .

غمي اكا دنېستۍ خپې واخيست ، مېرمن يې اړه شوه چې ددوی
ديوه خپل انجنير فریدون په كور كې خدمت وكړي او دمياشتني
معاش تر څنگ يې دخوړو پاتې شوني هم كورته يوسي .

يوه ورځ چې انجنير فریدون ، انټرنېټ پرانيست نو پر هغه خبر يې
سترگې ولگېدې چې د متحده ايالاتو د دفاع وزارت په خپل رسمي
سايټ كې خپور كړی وو ، او همدا چې د القاعده د مشرانو په لست
كې يې د ۲۲ كلن ملا عبدالقادر د غمي خان د زوی نوم تر سترگو شو ،
نو ورپرېد ، لاسونو يې كار پرېښود ، ځمكه يې له پښو وتښتېده . بې
اختياره يې ذهن شپږويشت كاله شاته لاړ ، د انقلاب لومړيو شپو او
ورځو ته هغو ورځو ته چې قادر لا زېرېدلی هم نه وو ، هغه وخت ته چې
غمي اكا يواځې يوزوی او ډېرې لوني درلودې او غمي او مېرمنې
يې د زوی د جوړه كېدل لولپاره په زيارتونو جنډې او خپله لور په نذر
كې منلې وه ، بالاخره الله ج يې سوال ومانه او د قادر له زېرېدو سره
سم يې تره له ډېرې خونې خپله دوه مياشتينۍ لور فاطمه د هغه په
نوم كړه او بيا قادر نازولی لويېده خود كوڅې او بازار له هلكانو
سره ، د كور سر او سرسره هغه وو ، او هغه وخت چې پلار به يې د
پېښور د پشكال په گرميو كې په شل كلدارو مزدوري كوله خود

قادر جیب به یې تش نه پرېښود، د قادر د نازولتوب او گرانښت خپه خو هغه وخت لا ډېره شوه چې مشر ورور یې له روسانو سره په مخامخ نښته کې په شهادت ورسېد،

انجنیر فریدون ته هغه وختونه هم ورپه زړه شول چې قادر لا نوی زلمی وو چې غمي اکا خپله کونډه ننگور ډېره وهڅوله، چې له قادر سره نکاح ته زړه ښه کړي خو هغې ځواب ورکړ چې سر سپینول ورتله له قادر څخه سل ځله غوره دي. او ورور ته یې هم د هغه او فاطمې د واده خبره وریاده کړه، خو هغه لوړه وکړه چې دې چرسی، بنگي، بېکاره، د سپین ږيري پلار لاس ته ناست ته به هېڅکله هم خپله لور ورنکړي. ده هم په قرض او پور کوچیانې ولور برابر او ځوی ته بله ناوې راوسته.

د قادر د واده به لا یونیم کال پوره نه وو چې د غمي اکا تره او تربور دخپل دود او دستور له مخې هم د غمي ورور اړا پست چې فاطمه قادر ته ورواده کړي او هم یې د هغه کونډه ننگور مجبوره کړه چې قادر ته کښېني، نو په یو دېگ وریجو یې قادر ته په یوه شپه دوه ناوې راوستې.

که څه هم اوس قادر د درې ښځو خاوند شو، خو په ځوی او عادت کې یې هېڅ بدلون رانغی، لا هم دکور فضا خړه پړه شوه، دکور لگښت ډېر شو، نور یې نود مور پاسره هم ختمه شوه چې د هغه د چرسو لپاره یې ورکړي، یوه ورځ چې په پیسو له مور سره ونښت، نو

مېرمنې يې ورته دخرخ لپاره خپله د سرو گوته ورکړه، خودا پيسې هم ختمې شوې، بله ورځ بيا له مور سره د پنځو کلدارو په سر وښت. مور ته د قادر ښکښلود کور فضا بې خونده کړه، درې واړو مېرمنو يې ورته ژړلې، قادر په وروستي ځل مور ته له غوسې سور مخ ورواړاوه: ((د بې غيرته لورې، ته مې نور په دې کور کې وگوره.))، او هماغه وو چې قادر ورک شو، درې ورځې وروسته د پېښور په ورځپاڼو کې د قادر نوم هم د هغو کسانو په ډله کې خپور شو چې له يوه قوماندان سره د طالبانو پر ضد جگړې ته تللي وو او طالبانو له پولې څخه د اوبتلو په دوهمه ورځ ټول نيولي وو چې بيا پوره څلور کاله د کندهار په جېل کې بنديان و.

د قادر کورنۍ له ډېرو ستونزو سره مخ شوه. پلار به يې په سپينه رېره گتيل او د قادر د خلاصون لپاره به يې لگولې. خو يندو به يې ورپسې ختمونه کول.

. اخر هم قادر له ډېرو واسطو او منډو رامندو وروسته له زندان څخه خوشې شو، خود کندهار جېل د قادر لپاره يوه مدرسه وه، د څلور کاله بند په اوږدو کې د قادر ژوند، فکر، اخلاق هر څه بدل شوي وو دقرآن کریم تلاوت، ليکل، لوستل، کسبونه يې ياد کړي وو، اوس نو له زندان وروسته قادر هغه پخوانی قادر نه و، او يو لمونځ يې هم بې جمعې نه کاوه.

مېرمنې يې دده په بدلون په جامو کې نه ځاييډې او آن د هغه څلور کلن بېلتون يې هېر کړ.

خو درې مياشتې لا پوره نه وې چې د سپتمبر د يوولسمې پېښې را منځ ته شوې، امريکا په افغانستان يرغل وکړ، پاکستان مېشتو علماوو په افغانستان کې د امريکا پر ضد د جهاد فتوا ورکړه، د شهادت د فضيلتونو، د حورو غلمانو، او د جهاد د فريضي په اورېدلو د قادر احساسات هم راوپارېدل، له ډېرو نورو ځوانانو سره د جهاد لپاره لومړی کابل او له هغه ځايه په ((تشکيل)) کې مزار ته ولېږل شو، او بيا څلور کاله تری تم و.

يوه ورځ انجنير فريدون تلويزيون ته ناست وو، له زرینې ترور څخه يې چای وغوښت، چې په همدې کې وياند د بېرني خبر غږ وکړ، وياند د ترورستانو دهغو مشرانو نومونه اخستل چې د امريکا لخوا اعدام شوي وو د انجنير فريدون څک کېدلو او ناڅاپي ټکان تلويزيون ته د زرینې ترور پام هم راواړوه همداچې په تلويزيون کې يې دخپل زوی عکس او دهغه د اعدام خبر واورېد له خولې يې چيغه ووتله د چايو پتنوس يې له لاسه ولوېده او پر وښکي يې وينه راماته شوه.

تمرین

ما استاد محمود ریباری ته لږه خو هغه راته تقریر پیل کړ: گوره قاري صاحب ته دقرآن حافظ او دیني عالم یې او خدای ج بنه دینداره او درنه نسخه درکړې له دې بناریانو چې چالاکه او دپرو یې سر له یوه او پنبې له بل سره وي تېر شه.

دهغه ، دپند او نصیحت دې خبرو هېڅ خوند رانکړ ، ورغبرگه مې کړه استاده! دا خبرې اوس پرېږده ته دناهیید دوی له کورنۍ سره بلد سپری یې ورشه هغه راته وغواړه ، خو هغه راته وویل چې دا انجونې له تاسره نه جوړېږي بیا به پنبېمانه یې: کله چې زه هم څلو پښت کاله پخواله کلي څخه کابل بنار ته راغللم نو هره بناری راته بناپېری بنکارېده خو اوس راته ثابت شوه چې د اطرافي نجونو مینه سوچه او ساده گي او طبعي بنکلایې له الماسو هم گران بیه ده .

خو دناهیید کرشمواو جادوگرې موسکا د غوټۍ دبنگړیو شور له ما هېرکړ ، دهغې هر حرکت راته نغمه ، هره شېبه وږمه او هره خبره ترنم او زمزمه وه .

دایواڅې ناهید وه چې آن خپل دسترگوگاتې یې هم نخولی شول .

دناھید مینه مې نوره له وینې سره گډه او د بدن په هر رڼگ کې چلېده ، کله به چې د دفتر نور ملگري زما او دهغې له ډېرو خبرو په تنگ شول نو چټ به مویپیل کړ.

ما به خپل میاشتینې درې ورځې رخصت په کلي کې له خپلې کورنۍ سره تېراوه خو ناھید راته وویل چې نور زما د درې ورځني بېلتون زغم نلري ، او باید ښځې ته مې ووايم چې اوس دفتر ماته هره میاشت رخصت نه راکوي او دا ورځې له هغې سره تېرې کړم ، زما لپاره له دې څخه بل مهم زیږی چېرې و؟ د میاشتي په پای کې مې له دفتر څخه معاش او رخصت دواړه یوځای واخستل .

سبا چې کله قرغې ته تللو نو ناھید دومره ارایش کړی و چې تابه ویل دپاریس په کومې ارایشگا کې یې د ققاز کومه ښاپېری ناوې کړې ده . له تنگ پطلون څخه یې د بدن هر غړی او له سپین نري بنین څخه یې د هر تي څوکه راوتې وه ، هلته نورې انجونې او سپرې هم وو خو ټولو به مور ته کتل . ناھید رانه وپوښتل ، قاري جانه پوهېږې چې دا ټول خلک ولې ما او تاته ډېر ډېر گوري ما ورته وویل هو ولې نه ، ستا په څېر ښکلې ته به ولې څوک نه گوري ، خو هغې وویل نه ، دا خلک ستا ساده جامو او اوږدې ږیرې ته حیران دي ، که غواړې چې نور هر څوک درپورې ونه خاندي نو ځان منظم او مهذب کړه . دا کابل ښار دی ، ته په کلي کې قولبې پسې روان نه یې ، .

هغې دا هم وويل چې له ترورستانوسره دې بايد توپير وشي ، كه
ته له دې ځايه منفك شې بيا دې په بل ځاى كې څوك نه مقروي له
وخت سره ځان برابر كړه .

له قرغې څخه نيغ خياط ته لاړو ، هغه ته مو د پطلونونو فرمايش
وركړ .

بله ورځ چې كله له اصلاح شوې رېږې او پطلون سره دفتر ته لاړم
نولومړى خود دفتر څوكيدار ونه پېژندلم نږدې وو ټپله مې كړي ،
د دفتر ملگرو مې په ليدلو له خدا خپل تشي ونيول آن له ډېرې خدا
دځينو له سترگو او بنكې راغللې .

نن چې ناهيد دفتر ته راغله نو خفه وه راته يې وويل ، پرته له دې
چې پلاري يې ترې موافقه واخلي چاته يې په نوم كوي . هغې دا هم
وويل چې ، پاتې ستا كار دى يواځې ما خبر دركړ .

دا خبر نه و سم اتوم بم و چې پر ما راو لوېد . څوك نه چمتو كېده
چې د ناهيد ريباري راته وكړي ، استاد محمود ته مې بيا وويل خو
په انوبانويې ځان خلاص كړ . خير څو ملگري پيدا او ما بنام د ناهيد
دوى كور ته ورغللو هغې لادمخه راته ويلي وو چې د پلار له درنو
شرطونو څخه يې ونه وېرېږم ځكه چې ددوى رواج دادى چې لومړى
خور او لور پر زوم بڼه درنه كړي خو وروسته يې بيا نه ځوروي .

دناهيډ پلار دخومثالونو په وړاندي کولو خپل رواج راته واوروه ، آسانه: بس په کابل کې کور ، موټر ، په عصري هوټل کې شب خينه ، کوژده او واده ، په واده کې موسيقي ، يوسپت سره زر ، له واده وروسته دناهيډ دکار نه مخنيوی ...

زه دناهيډ دمينيې دومره خمار وم ماويل چې که دفرهاد په خپرانه داسمايي غره سوري کول هم وغواړي منم يې ، له ځنډ پرته مې له ټولو سره موافقه وکړه .

له پلار ، مور او کورنۍ سره له مشورې پرته مې دناهيډ دستمال واخست .

څه پيسې مې په بانک کې وې ، څه مې له ملگرو او دفتر څخه پور او کوژده مو پيل کړه ، که هرڅومره مې ناهيد ته وويل چې دکامرو پروړاندي دکوژدې دمراسمو عکاسي زموږ له رواج سره په ټکر کې دي خو ويې نه منله ، ويل يې چې بيا به ټولې همزولې پېغور راکوي ، موږ له خلکو سره همچشمي لرو ...

کله چې دکامرو پروړاندي ناهيدز ما او ما دناهيډ په گوتو کې دکوژدې گوته (چله) ننوېستله ، او کيک مو ديو بل په خوله کې ورکاوه نو دلاسونو دلړ زېدلو له کبله مې کاشوغه دناهيډ دخولې پرځای دهغې پوزې ته وروړاندي کړه .

ماهڅه وکړه چې مېرمن او کورنۍ مې پر دې کار خبر نشي خو آن دکوژدې دمراسمو ويډيو مې هم چاکورته وړې وه .

دواده دمراسمو چمتوالی مو پیل کړ ، دناهیډپلار قسم وکړ چې له خپلو شرايطو به یو انچ هم شاته نشي .

ناچاره شوم کلي ته لارم ، خو پلار مې زموږ د کوژدې دویدو پر لیدلو ډېر په غوسه او ویلي یې و چې مامې دا زوی بیخي عاق کړی دی ، دکلي سپین ږيري مې ورته ننوتې ته راوستل ، هغوی ورته وویل چې پښتانه خو کوژده شوې ښځه پرېښودلی نشي نو مجبور یې چې کور او ځمکه دې خرڅه او اینګور دې په کور کړې . پلار مې څه دسپین ږيرو تر فشار لاندې راغی او څه یې دتره او تربور د پېغور وېره وه ، ځمکه یې وپلورله .

دواده نېټه مو کېښوده ، هوټل وټاکل شو ، کارتونه ووبشل شول ، کور چمتو شو ، زموږ له مخالفت سره سره له سندرغاړو او کامره والاوو سره خبرې وشوې ، سبا شپه واده او نن زه ډېر بوخت وم چې دناهیډزنگ راغی ، له “هلو” سره جوخت یې راته وویل چې سبا هر ورومرو فلانی ستو ډیو ته راشه زه هم درځم . ما ورته وویل الله دې خیر کړي هلته څه کوو په غوسه یې وویل ، ولې ته خبر نه یې چې دلته رواج دی چې دواده په شپه په هوټل کې هلک او ناوې ګډ رقص کوي ته خو ساده سړی یې رقص دې زده ندی سبا هلته دګډ رقص تمرین کوو .

زړه هديره

له هماغې ورځې راپه د پخوا چې خلک په کيسه خبر او پېښه رسوا شوه نو د سره رود جهادي شوری غونډه وکړه او د نورو پرېکړو تر څنگ يې دا پرېکړه هم وکړه چې ټول کوچيان بايد د جگړې له لومړۍ کړنې نه کډې بارکړې او په نورو سيمو کې هم د شپې له خوا بايد د خپلو رمو ښه څارنه وکړي، او د گرځېدو مخه يې ونيسي، ځکه چې د تېرې شپې پېښې هم د سيمې خلکو او هم مجاهدينو ته اندېښنه راولاړه کړې وه، د څوارلسو کلونو خبره ده کليوالو به ويلې چې د سړ کال گرمي په تېرو څو لسيزو کې ساری نلري لمربه پر مخ دو مړه بد لگېده چې تابه ويل گڼې همدا اوس د "باغ بالا او" ديبلو "جوازونه (گڼې) سپاره دي، او د گورې په جواز کې د شربت په تبخي پسې اور اچوم او يا خو چې "بېټنيو" کې د خښتو د داشت په دانه کې درگرده د داش له خولې نه په خښتو او تېرو پسې د وچو لوخو گېډه ور

غورزوم او د تيرېو او خبستو گرم او سوزند اسو پلي مې د عمل د غبرگون په ډول مخ ته داغونه راكوي، د ونو، بوټو او كرونډو وزرونه زورپند وو، د لمر قهرجنو وړانگو د سره رود د روانو او بوگو گل ته لاره پيدا كړې وه او كبانو له گرمۍ نه د خلاصون په هيله د اوبو غاړو ته د لوڅو او منجانو سيوروته پناور له د اسمان څك او وياړمن تور غره جنوبي لمنو كې سرابونو د غرونو بېله لړۍ جوړه كړې وه، د لاله وزرونه دو مړه مړتاي وو چې تابه ويل د بښكلا كوم وژونكي ورته د خپل حسن سزا وركوي، د غره له خوا الوتونكيو وړمود "ادم خېلو" شمشپور" او كټه پور" باغونه محاصره كړي وو، د گلابو، صدبرگو، رامبېل او چامبېلورنگونه الوټي وو، د توت، زردالو، الوچو او ناكو د شنو پانورنگ تور ته ماييل شوي و، د پيژواك د بښ د نارنجانو، نرگسو او جريبند گلونه څه د ځانگو په اوږو سپاره او چاپه مخكه سجده لگولې وه، يوازې د "سره رود" شنې ونې او بيخ كارېزونه وو چې خلكو به يې سيورو او غاړو ته لږ ارامه ساه اخېسته.

كه له يوې خوا گرمۍ خپله پنجاله لگولې وه نو له بلې خوا د كليو خلك هم چې د ژوند يوازينۍ اتكاء يې په پوله او پټي وه په دې ورځو كې د بل هره وخته مصروف ليدل كېدل، كارونه دور په بېره روان وو چې تابه ويل هر چاپه ځان پورې پطرولي ماشين تړلي دي، غنم له يوې مخې پاخه شوي وو څوك چې تكړه وو او مېړونه يې

درلودل هغوی غنم په کور او بوس په بوسارو کې خای په خای کړي وو، چاغنم ربېلي او درمند ډاگ ته رسولي وو، او چالا درگرده ربېل، د جگړې د کرښې بدلون او د روسانو او دهغوی د گوډاگيانو د پرمختگ، د جگړې د پيل او د باروتو په لمبو کې د پخو فصلونو د سوزېدلو وېره، د شخصي دښمنيو او بالاخره د غرض د خاوندانو لخوا د خپل غرض د ترلاس کولو او کبانو نيولو لپاره د ابو خړول هغه فاکتونه وو چې کروندگريې په ډېره بېره د خپل لاس د تهاکود محصول راټولولو ته اړوېستي وو.

هغه مهال لا هغه امريکايي چانټې نه وې رارسېدلې چې بتکيو په خبره شایا تخرگ ته اچول کېدلې د گرمۍ له زوره به واسکت هم نه اغوستل کېده او بې واسکت به په چانټو کې شاژرونه پښتۍ هډوکي سولول او د سيني پوستکي به يې توره د جهاد مينه او اسلامي جذبه وه د ستريافکر له چاسره نه وه هر چا به کوښښ کاوه چې د چانټې ټول جېبونه ډک وساتي، څلورپنځه شاژرونه به مو له چانټې پرته له ځان سره فالتو گرځول، لاسي، گريپټونه به مو په نسواري ته ورته عسکري رنگه چانټو کې چې په سينه به مو رازوړندې وې او د بندونو د تړلو په وخت کې به مو له تشو هم راتاوې شوې ټومبلي وو، د خطر ورځې او شپې وې ډېر وخت کې هم چانټې نه خلاصولې، د ډبل، چره ايز، گليټي، سرپونښ، سه پست او دوېست ټوپکونو وارټبرو چينايي کلاشنکوفونه ډېر او مصري او امريکايي

هم بیا لږ وروسته راپیدا شول، او روسي خو به یوازې له هغه نېکمرغه سره وو، چې د کوم روسي او یا د هغه د نوکر ژامه به یې ورماته کړپوه، او د هغه وسله به یې ترلاسه کړپوه.

"په ادم خېلو" دمجاهدینو او په "بازید خیلو" کې ده روسانو او داخلي کمونستانو وروستي سنگرونه وو، یا په بله وینا همدا د جبهې لومړۍ کړنښه وه نو د **بازید خېلو** په کمرونو او هدیره کر به مو د دښمن د پوستو پر ضد سنگرونه نیول او د **شاهي کلا** او **بازید خیلو** هوارډاګ به مو د سپکو او درنو وسلو د مرمیو په تبادلې سپین پرق وو، مورچلونه سره ډېر نږدې حتی په کلا شنکوف به مو هم خپل هدف ښه ویشتلې شو، د ورځې به چې هر چېرې وو خو شپې ته خوب ته به معمولاً **بحرین** ته راتلو نه مو غوښتل چې له **بحرین** نه دې بل څوک هم ګټه واخلي او یادې زموږ مزاحمت وکړي که زموږ د شپې د خوب د ځای په هکله به د دوستانو پوښتنې هر څومره ډېرې او په هر تعبیر وې خو زموږ ځواب همدا یو **بحرین** و، بحرین خلکو ته د اندېښنو کڅوړه وه، یوه معما وه چې هر چا ته یې حل اسانه نه و، یوراز و چې رسوايي یې څومياشتې وخت و غوښت.

د جهاد، اسلام او اسلامي ارزښتونو نه د دفاع سپیڅلی احساس د وطن د ګټلو سرشاره جذبه پښتونولي او په رګونو کې د ویاړمن افغان قوم په ټاټوبي د یویر غلګر د تیري د ځواب لپاره توده وینه... هغه لاملونه وو چې له مجاهدینو نه یې د سکون او آرام تنبستولي وو

داسې شپه به ډېره کمه وه چې د مجاهدینو د یو ګروپ لخوا به پر دښمن تعرض نه ترسره کېده ، کله کله به چې روسان او د هغوی ګوډاګیان په روسي **ودکا** مست شول نو هغوی به هم د مجاهدینو په مرکز ونو غلچکي بریدونه ترسره کول .

د مجاهدینو د خوب ځایونه درمند ډاګونه وو او د اځای یې ځکه مناسب ګڼلې و چې یو خوبه هلته نښه هوا لګېدله او بل به بوسو هم دبسترې کارور کاوه ، ډېره ساحه به ښکارېدله او دونو ، کلاګانو او .... نه په استفادې د دښمن له بریدنه به هم مصئون وو . او که ملیشوبه د چریک په تمه د راتللو زحمت ووېست نو په دې سپین ډاګ کې به شاوخوا غنم یې ټول رېبل شوي وو ، نښه جګړه ترسره کېدله ، داییا بېل راز و چې موږ ولې د ټولو مجاهدینو پر خلاف د درمند ډاګونو په ځای **بحرین** ته زور کاوه .

زموږ د ګروپ قوماندان (عاشق الله ماما) وو ، چې اصلاً اخوندزاده او د عمر له پلوه په ګروپ کې تر ټولو لوی د (۳۳ کالو په شاوخوا کې) و او همدا د عمر ډېر نښت یې د دې لامل شو چې موږ یې د خپل ګروپ قوماندان وټاکو ، دی داوږدې ونې ، پلن او غنم رنگه مخ خاوند او په غوښه نښه اباد سپری و ، د بشاشې قواری ، ګرد چترالي پکول ، په جیب کې د یو درجن قلمونو او پاک ستره ګرځیدلو په لیدلو به یې هیچانه انګېرله چې ګوندي دی به بېسواده وي ، په کلي ولس کې په انجنیر مشهور و او د شیخ مصري ډاګ د کوچیانو زېر ګل

اکابه ورته په ارجینر صیب غر کاوه ، عاشق الله ماما او گروپ یې په
بهر کې نسه نوم درلود ، دی دیوازینی گروپ قوماندان و چې
مجاهدین یې ټول باسواده او باکتوره وو او له قهار لالا نه پرته چې
تقریباً د عاشق الله ماما په غاښ به و نور ټول خامه خوله او اکثره یې د
لبسو هغه زده کوونکي وو ، چې ددوبي له رخصتی نه په استفادې
یې سنگرته مخه کړې وه ، د عاشق الله ماما ډېر خویونه مور ته دمنلو
نه وو ، او هغه **درونش (را) کشت و بېرونش تره (تورا) متل دلته بڼه**
مصادق پیدا کولی شو.

سور تعويد

د واده جم او جوش هماغسې روان و. د خوښۍ رنگين خراغونه لاد
کور په دېوالونو پر قېدل، د گډاگانو او سندرو محفلونه هماغسې
تاوده و. فضاتوله سندرېزه وه، د ښځو او نجونو په تن کې
رنگینو جامو سینگار داسې انځوروله لکه په پسرلي کې چې څوک
د گلو کروندې ته ننوتی وي.

یوازې همدا خوشبې د مخه یې ناوې د یولو کاروان په بدرگه په
گلیپوش کړولاکې راوستې وه، ځینې نجونې له ناوې سره ناستې وې
توکې او خنداگانې یې کولې د ((مبارک دې وي)).... ((قدمش نیک
باشه...)) او ازونه له هرې خوار تلل، یوې به ویل چې ((دا خو یې سمه
پري ذاته راوستې ده، خدای دې یې له بدو سترگو وساتي))، بلې به
ویل: ((په ټول کابل کې یې ساری نشته، سمه مرغلره ده))، بلې به ویل
چې: ((داسې ښکلیو پېغلو ته ارایش اود واده جوړه څه په کار ده
!!؟؟)) د دې پرو پېغلو او ځوانانو زړونه همدې ورځ ته تخنېږي او
د انتظار مرگونې ورځې شپې تېروي، خو په پاسته کوچ کې ناسته
ناوې خفه ښکاري، پتې پتې سلگۍ ووهي، نه د کابل د مستو پېغلو
په خېرخاندي نه د سترگولاندې پتې جریان څاري، نه په ټوکو ټکالو

کې برخه اخلي، نه دکليوالو پېغلو په خپر د ناوې توب په تخت له چاسره پسپسکې کوي، نه عکاسی. اونه فلمبرداري، ته چمتوشوه، نارامه، غلې او خفه ناسته ده له سترگو خخه يې د مرغلرو دانې توييږي، نجونې يې په ټوکو کې خوروي، يوه ورته ووايي ((ورکه شي په زور خومونه يې راوستې ولې دومره ژارې؟))

بله پرې غږ کړي ((يې کابلۍ خو خوی د اطراف د پېغلو کوي))

ديخوا بله کوټه کې سپين ږيري او ملايان ناست دي د نکاح تر لوبندوبست کوي، ((پلانکی کور يې مهر کې ورکوم)). ((نه نه له دې کور سره به لس زره افغانۍ هم ورکوي)) د ناوې او شاه د نکاح وکيلانو جگړه روانه ده.

غفور له څلور کاله انتظار، هجر، مندوړامندو وروسته د خپل اميد غوټۍ غوړېدلې ويني، کله کله يې ذهن دا هرڅه نه مني، له فرېبا سره واده ورته خوب او خيال بنکاري، ((رښتيا هم فرېبا به د ناوې توب په سره او شنه جوړه کې په بخملي تخت زما ورتللو ته انتظار کوي؟ زه خو خوب نه وينم)) بياله دې وېرې او ږوته ټکان ورکړي چې هسې نه دخيال خپو اخستې وي.

د ناوې د زړه ټکان نور هم ډېر شو، د سينې په قفس کې يې زړه تنگ او هډوکي يې ورته د اوسپنې پنجرې وگرځېدلې، خو ځله يې د لاس په دستمال د منخ او تندي خوله وچه کړه.

شپه سرپرې خو د فريبا د بدن تو دوخه ډېر پرې ، چار چاپېره بنځې
د ناوې پټ غم ته فکر وړې دي ، دنکاح تر لومړي مراسمي پای ته ورسېدل ،
د غفور پلار نکاح خط خپلې بنځې ته ورکړ چې په فريبا يې هم
لاسلېک کړي ، د غفور مور قلم او نکاح خط پاڼه فريبا ته د لاسليک
لپاره وروړه ، او دمېزد پاسه يې ورته کېښوده ، د فريبا ساه په وجود کې
بنکته پورته شوه سترگې يې له کاغذ سره وگنډلې خوشې چې وپوه
بالاخره وروستی تصميم يې ونيوه قلم يې په کاغذ راښکته
خو د لاسليک پرځای يې پر پاڼه ليکل پيل کړل ، له ليکلو وروسته يې
پاڼه کېښوده د خوب او وصال وخت راوړسېد ، بنځو نوره کوټه
پرېښوده ، روانې شوې ناوې په وروستی وټونکې نجلۍ په لړزېدلې
لهجه ورغږ کړ چې يو گيلاس اوبه ورکړي ، نجلۍ هم له اوبو څخه ډک
شيشه يې گيلاس د ناوې په سر ولاسونو کې ورکړ ، او ووتله ، له ځانه
يې وپوښتل دا څه يځني وگوره او د ناوې تنده ؟ غفور د انتظار شېبې
شمېرلې ، چې کله به خونه له خلکو وزگار پرې ، او دی به د فريبا د زلفو
هر يو تار بېل بېل شمېري ، خو انې يې دنکاح پانې پسې د ناوې خونې
ته د وروستي ځل لپاره ورننوتله ، خو د دروازې له خلاصېدلو سره
سمدستي يې داسې چيغه له خولې څخه ووتله ، چې د زلزلې په څېر يې
ټوله کوڅه و خوځوله ، ناوې په تخت باندي رنګه بنگه پرته وه ، له
خولې څخه يې وينې بهېدلې ، سپينې شيشه يې غړۍ يې تک سور
رنگ اخستی و ، د تيو او غاړې منځ کې يې د وينو کرښې داسې

انځوروله لکه دو اورومنځ کې چې د وینو لښتی بهېږي، خوانبې یې
د فرېبا سرپخپل زنگانه کېښوده، خوله یوڅو کوچنیو سلگیو
وروسته هغه د مرغلرو لږ د تل لپاره دانې دانې شو، په لږ وخت کې
بنادي په غم بدله شوه، چیغو او کړیکو فضا و نیوه، هغه نجونې چې
لږه شېبه وړاندې یې هر رگ سندرېز و اوس سرې سترگې ولاړې وې.
په شیشه یې گیلان کې یې د تورو او بو یو غږ پلاپاتې وه غفور له
فرېبانه لاسونه تاو کړل ویل یې ((دا ولې؟ ولې دې په ځان ظلم وکړ؟))
فرېبا ایله همدومره وکولای شول چې ترڅنګ یې پروت نکاح خط
ته گوته ونیسي چې د وینو څاڅکو الوانې رنګ ورکړی و، غفور
دنکاح پانې ترشالیک په ډېره بیړه ولوست، اوله
هر وڅو کړنو لوستلو وروسته به یې، یوځل د فرېبا غېږې غېږې جسد
ته وکتل، کله چې له لوستلو څخه وزگار شو، نو همدایوه خبره یې
تکراروله چې ((په خدای مې دې سوگندوي چې غچ به دې اخلم، ستا
په ښکلا او ځوانۍ مې دې قسم وي، چې ستا او تاته ورته نورو
لسگونو، سپېڅلو معصومو، پېغلو انتقام او بدل به اخلم)) ډول ډول
گونګوسې خپرې شوې، راز راز تبصرې کېدلې، چا به یوڅه ویل
او چا به بل څه، چا به ویل چې غفور یې نه خونښېده، په زور یې راواده
کړه ځکه یې نه ورسره عکاسي وکړه او نه فلمبرداري، چا به ویل هغه
فلانکې هم ډېره غوښته، خودې ونه منله هماغوی څه شی ورکړل
، هماغوی دکوم دوست په جامه کې زهر ورکړل(.....)

د غفور سړو اسو پليو فضا ونيوه، نور نو د تورن غفور په پسرلي
خزان ولگېده، انزوا او يوازې توب خوندور کاوه.

کلونه تېر شول نظامونه او رژيمونه ړنگ او نوي شول تورن غفور
ډگروال شو، شپه او ورځ يې په سوچ کې و، مال او جايداد يې ډېره
خو واده يې نه کاوه، په کور او کوڅه کې په ليوڼي ډگروال وپېژندل
شو، د واده دنه کولو په اړه يې له هر چا سره پوښتنې را پيدا شوې، چا به
ويل په بد کاري وخت تېروي، چا به ويل ناروغ دی، ما به هم ورسره په
همدې اړه ټوکې کولې، کله کله به مې د پېغور په بڼه ويل چې ډگروال
صاحب، ترمورځان بڼه پېژني، هغه به له ځان نه خبروي، ځکه واده
نکوي، پردی، خور او لور ځانته کنسېنول هم څه اسانه کار نه دی، خوده
به له يوسوړ اسو پلي سره ويل، چې ما يو ځل واده کړی سنت مې
ادا کړي دي، خو چې خدای راباندې ونه لوروله زما څه گناه ده،؟ بيا به
له غوسې او خفگانه تور او شين شو، اسو پليو به يې د سړابونو لړۍ
جوړه کړه، غم او غوسه به يې د کونين گوليو په څېر د لارو په مرسته
زړه ته ورتېل وهله.

له ډگروال غفور سره زما ملگرتوب د صميميت حدته ورسېده
، ډېر ارزونه او اسرار مويو بل ته رسوا کړل، د فرباله مرموزې مړينې
څخه خبروم خو رېښتونی جريان له ده څخه پرته بل هېچاته معلوم نه و
، دده اسو پليو او درد شکمن کړی وم، يو ځل مې را ايسار کړ او ورته
ومي ويل، بل ته په ويلو سره د غمونو پېټي سپک کېږي، او غم

کمپري، شه ناخه دزړه تسل هم کېږي، نن به راته ټوله کيسه کوي، ډگروال هم لارې تېرې کړې راته ويې ويل چې، نن زه هم هرڅه درته وایم، اودا ځکه چې بنایي خپل هوډ کې به بريالی نشم، بنایي دغچ ارمان دزمانې ديو توراغ په څېر له ځان سره گورته یوسم، ځوانی هره ورځ دبوډ اتوب خواته لارلنډوي، خوبيا هم نهیلی نه يم

((زه په حربي پوهنتون کې دوو ستي کال محصل وم، فرېبا زما دتره لوراو دملالی په لېسه کې زده کوونکې وه، تره مې ښه شتمن سپری و. دفرېبا دځوانۍ پوهې او ښکلا ساری نه لیدل کېده، هر کال به د خپل ټولگي اول نومره وه، زړه وړونکي حرکتونه او خورانېک، اخلاق یې، درلودل هرچا به کونښن کاوه، چې دگلاب داگل دې دده په شمله کې وټومبل شي، دوزیرانو په کچه خلکو، پرې جرگې او مرکې وکړې، خوزه یې مینې بېسده کړې او له هرکاره وېستی وم، دخیال او سوچ بېرې به مې تل دفرېباد سترگو په سمندر کې لاهووه، تره او دتره مېرمنې مې مورته ویلي وو چې موږ فرېباته څو ځله دغفور یادونه کړېده، خو هغه وایي چې زه بېخي واده نکوم، هر غوښتونکی چې راشي دفرېبا ځواب همدایي، هغوی مې مورته دا خبره هم کړېوه، چې تاسې فرېبا راضي کړې زموږ خوښه ده، شپې او ورځې تېرېدلې زه صاحب منصب شوم، فرېبا هم له دولسم څخه فارغه شوه، خونه یې بل مېره کاوه او نه یې له ماسره واده ته غاړه ایښوده، ماکه هرڅومره له

فربباڅخه زړه صبر او ه، خو پایله به یې منفي وه، فرببا له فراغت څخه وروسته نه رسمي دنده واخسته او نه پوهنتون ته ولاړله له څو کالو څخه راپدېخوا یې د ځوانۍ په پسرلي خزان گډوو، ورځ په ورځ یې رنگ ژړېده، یوازې توب او گوبنه توب یې غوره کړ.

په پای کې له مور او پلار څخه نهیلی شوم په خپله مې ورته یادونه وکړه، او په ډول ډول وعدو مې له ځان سره واده ته وهڅوله، خو هغې به همدا ځواب راکاوه، چې زه واده نکوم، که بل ځای کې مې واده وکړ، نو تاته مې وینه رواده، خودې خبرو زما د زړه بند تړلی نه شو، هر ه ورځ او هر شپه به مې د همدوی په کور کې، وه تردې چې ډېره مې مجبوره کړه، نو په داسې حال کې چې او بنکويې په اننگولار نیولې وه، په ژغونې اندازې راته وویل چې زه ناروغه یم، او ناروغي مې هم دیوې اونۍ یایوې میاشتې نه ده بلکې دائمې ناروغي ده، زه د کورد سمبالولونه یم، نوولې د بل چا ژوند خراب کړم، خو ما ورته ویل چې که ته هرڅومره ناروغه شې په هر حال زما قبوله یې، له تاپرته ژوند راته دوزخ ده، ته زما ژوند وژغوره، هغه زما د ډېر اصرار او فشار پر وړاندې بې ځوابه شوه او غاړه یې کېښوده، لږ وخت وروسته مو د واده ترتیبات و نیول، خود واده په شپه چې فرببا ځان وواژه نو دنکاح پانې په بل مخ یې دامضمون لیکلی و، غفور له غاړې څخه د څرمنې سور تعویذ راووست او له سپرلو وروسته یې په لوستلو داسې پیل وکړ:

((گرانه غفور جانه تاته اورد او هوسا ژوند غوارم مامخکې هم دهمدې لپاره واده ته زړه نه بنه کاوه، چې همدغه حالت او همدا شپه مې زغملای نشوه، اوس مې هم زړه ته ډېر ډاډ ورکړ خو فکر کوم چې دمرگ پرنېستې مې نور ژوند نه غواړي، دپېښې جريان درته په دې هيله ليکم چې که ته اونور ځوانان زما په څېر د هوس د قرباني شويو پېغلو پوښتنه وکړئ، پېښه داسې وه: ددولسم ټولگي زده کوونکې وم، يوه ورځ چې لېسه رخصت شوه نو دکور لاره مې ونيوه، يواځې روانه وم خودې ته مې پام وه د دلېسې له دروازې څخه له مور سره روانه وه، کله به مخکې شوه او کله به وروسته، کله چې يوازې شوم څو گامه وړاندې راته يولو کس والگاکې حکومتي نمبر پلېټ يې درلود په مخ کې ودرېده، دوه تنو ترې درانېکنه کېدلوسره سم يو دستمال زما پوزې ته نژدې کړه، اوله هماغه ځايه بياله ځان څخه خبره شوې نه يم، يو وخت مې چې سترگې وغړولې نو ځان مې په يوه ډېره بڼکلي مجلله ماني کې وليديوه بوډۍ بنځه، **راوراندي شوه او دډوډۍ خوړلو بلنه يې راکړه، دمېز په سر ډول ډول کبابونه، او مشروبات ايښي وو خوماته داهرڅه زهر بنېکار بدل، وروسته همدي بوډۍ په يولو کس تشاب کې ولمبولم اوبيايې دارايش خونې ته بوتلم، زه په دې زرین قفس کې بندي وم، يو عسکر زما د ژاپه ليدلورائزدي شوراته ويې ويل بدمرغې ولې ژارې؟ داځای په نصيبونو هم چاته نه رسېږي، ته نه يې خبره چې ته دچاميلمنه يې**

، او که ژرابس نکړې او ځان ورته ونه سپارې نو مړی به دې هم څوک ونه گوري ، مانېام هسوله خفګانه مې ستونی په دردشو ، داخل هماغه بوډی ، بنځه راغله یوې خونې ته یې وروستلم په یو تخت یې کښنولم او خپله ووتله لږه شپبه وروسته ، خونې ته یو څوک راننوته چې زما عفت یې لوت کړ او زما د حیا لپټه یې خیرې کړه سبا یې په هماغسې لوکس موټر کې چې تورو شیشوته یې پردې هم پرتې وې ، او هېڅ ترې نه لیدل کېدل سپره کړم ، او په داسې ځای کې یې بنکته کړم چې هلته بیرو بارډ پر کم و او موټر د سترگو په رپ کې ورک شو .

غفور په داسې حال کې چې زگېرو یو او اسو پلوی یې څو ځله د خبرولې ، غوڅه کړه د لیک لوستلو ته دوام ورکړ : ما ځانته ډېر ډاډور کړ خو ګټه یې ونکړه زما غیرت ماته له تاسره دمخامخ کېدلو اجازه نه راکوي تاته دنېکمرغه ژوند هیله منده یم .

((ستافرېبا))

شفر

کله به چې، ډریورانو له بگرام څخه جلال آباد ته او یا هم له جیکب آباد څخه بنون ته کانتینر راوړس او نو د تیلیفون په لیکه به یې مورډ خبر کړلو او په یو ځانگړي شفر به یې د (چمتو اوسی) قوماندده راکړه. مورډ به هم خپل د مهر و لاک د خلاصولو وسائل پاک کړل په دې خاطر چې، یوه سخته، عصري او د یوې پرمختللي ټکنالوژۍ له خاوند څخه مو غلا کوله، نو خپل د غلا وسائل به مو هم ډېر مجهز ساتل، او په همداسې پرمختللو هېوادونو کې زموږ مېشتو ملگرو د لوړې ټکنالوژۍ لرونکو کمپنیو باندې راته جوړول. ټول وسایل مو کمپیوټرایزو، کله به چې کانتینر لوار کې ته راوړسېدو نو یو گونښه سرای ته به مو تاو کړ، مهر و لاک به مویې په ډیرې استازی سره د همدې کمپیوټرایز او تخنیک په مرسته خلاص کړ، خپله برخه به مو ترې بیله کړه او بیا به مو په دومره مهارت بېرته مهر کړ چې، هیڅوک هم پرې نه پوهېده.

اوس مونو تجربه دوه کلنه شوې وه او په دې پوهېدو چې، کوم کانتینر زیر رنگ ولري نو په هغې کې نظامي وسلې او مهمات وي، کوم کانتینر چې څلوېښت فوټه وي او سور رنگ ولري نو په هغه کې

لوژیستیکی مواد وي، کوم کانتینر چې، سپین رنگ ولري، جنراتور ورته چالان وي او پکي يې گرځي نو په هغه کې دوا او درمل وي چې، امریکایان يې له بگرام څخه جیکب آباد او له جیکب آباد څخه بگرام ته خپلو نظامي او ملکي هډو ته لېږدوي.

یو کانتینر مو چې، جلال آباد ته روان وو، لاره کې پرانیست، ټول د کوچنیانو د لوبوله سامان او ژاولو څخه ډک وو. ورته حیران شوو چې، په افغانستان کې مېشتو بهرنیو ځواکونو خو دلته له ځانه سره خپل کورونه او کوچنیان هم نه دي راوستي او دا مو هم نه دي اورېدلي چې، دوی دې چېرته په کوم بسونځي او یا ورکتون کې افغانو کوچنیانو ته د لوبو سامانونه ورکړي وي. نو بیا دا سامانونه هغه هم په دومره کچه څه کوي؟

د کانتینر د منځ سامان به نه ډرپورانو ته د کوم لست له مخې تسلیمېده او نه به ترې د کوم لست له مخې غوښتل کېده، بس تیار، بند او مهرولاک کانتینر به يې ډرپور ته بار کړ او کله به چې، خپل منزل ته ورسېد او مؤظفینو به يې کلفونه او مهرولاک جوړولیدل نو بیا بله هېڅ خبره هم نه وه. او خدای خبر چې، شپږ میاشتي وروسته به يې بیا کانتینر خلاصاوه او که لس میاشتي وروسته.

داځل به سهار لس بجې وې چې، شیندي گل استاد له جلال آباد څخه تیلیفون وکړ او په شفرې په دې وپوهولو چې، مازدیگر مهال لواړگي (لنډیکوتل) ته رسېږم. موږ هم له درې (دره ادم خیل) څخه

حرکت و کړې، د تیراه او باړې له لارې مو ماسپښین مهال ځان
لنډیکوتل ته ورساوه.

مانبام تیاره وه چې، یو څلوېښت فوتی سپین رنگه کانتینر چې،
جنراتوریې روښانه او د مخې او شا دواړو خواو څخه یې منځ ته پکي
لگېدل وو راښکاره شو.

کانتینر مو له خپل پخواني تعامل سره سم سرای ته تاو کړ. او
داسې مو وپتیبیله چې، دا ځل کانتینر لوی دی او له بگرام څخه یې
جیکب آباد ته ښه ډېره دوا بار کړیده، نو موږ به هم ترې ډېر دوام
ښکته کوو.

مهر و لاک مو پرانیست د کانتینر د دروازو له خلاصولو سره د
کانتینر د منځ ټول گروپونه په اتومات ډول روښانه او کانتینر سپین
پرک شوه د اچې، د یخچال په خانو کې مو په سرو سرو مړو چې،
تپونه یې هماغسې ځلېدل او بیرغونه پرې غوړېدلې وو سترگې
ولگېدې نو هډوکي مو زیږه او بدن مو مېرې مېرې شو.

غبرگي جنازي

کلي ته په يو وخت د غبرگو جنازو په ننوتلو ټوله فضا کړيکو ونيوه
تا به ويل چې دلته ساندي او ژړاگانې ورېږي هره سترگه لمده او له
هرې خولې اسويلي ختل، چا به دهوسي نصيب او تقدير پرې بلل او
چا به يې پلار، چا به د جنازي يوکت ته د پړگوته نيوله او چادبل، يوه
به ويل چې خون يې د جباري پر غاړه دی، دا ټول د همدغه له لاسه دي بل
به ورسره د تائيد سر و خوځاوه: ((ته بلکل ريښتيا وايې جباري ډېر
حريص او ضدناکه انسان دی دخپلې لورژوند يې هم خراب کړي
اونورې کورنۍ يې هم دوپر پر تېر کښېنولي)).

که څه هم هوسي خپل پلار ته په زغرده وييلي وو چې هيڅکله به
هم له اشرف څخه پرته له بل چا سره ژوند شريک نکړي، دهغه د قانع
کولو لپاره يې يوه لاره هم نه وه پرېښې، يوه ورځ خويې د ټولې
کورنۍ په مخ کې ورته دا هم وويل: يو خودې له پوهنتون څخه منع
کړم او بل مې اوس دې پوډري ته ورکوي!! لدې خو، بنسده چې
پخپل لاس مې ووژني!!

هوسي به چې هرڅومره خپل پلار ته د اشرف او دهغه د کورنۍ
بنسټگنې ستايلې پلار به يې هما غومره ضد کاوه پر هغې به يې د بې

حیا او سپین سترگې نوم کینسود: ((که پوهنتون ته مې پرېښې وای
نورې به دې هم سترگې شکېدلې وای)) .

اشرف او هوسی له گاونډیتوب پرته دولس کاله ټولگيوال او ډېر
ښه دوستان وو تا به ویل یو روح په دوه بدنونو کې دی، دواړو په
کانکور کې یو پوهنځی خوښ کړ او ورته بریالي هم شول خو د هوسی
کورنۍ داشرف دوی په پرتله لږ شتمن وو

ددوی پاکه او سوچه مینه نور له هیچا هم پټه نه وه. خو هیچایې
دمینې پر سپیڅلتیا شک هم ونکړ. بازاری مینه او خویونه نه په
اشرف کې واو نه په هوسی کې.

داشرف مور او پلار د هوسی پلار ته نور په مرکو، او ننوا تو سترې
شول خو هغه به همدا ویل چې زه پر دې څوک په خپله کورنۍ او
شتمنۍ کې نه شریکوم، خانی مې خپل تن او خپل هډوکي دی
، هغه ته چې زه خپله لور ورنکړم بل څوک یې کله ورکوي ؟
زما هوښیاره لور چې هغه سړی نکړي ، او له بد عملۍ یې راونه
گرځوي بل یې څوک له غمه مړه دي ؟.

دخانی په بدن کې وینه ورځ په ورځ وچېدلې ، چې او خیرن وینستان
، دمستریانو په شان تورې او ککړې جامې ... ، نور نو چا ددوه افغانیو
باور هم پرې نه درلود .

اشرف دپوهنتون ترڅنگ د انگلیسي ، کمپیوټر او ادارې کورسونه هم ولوستل د لیاقت او خواخلاقوله امله یې د هراستاد او محصل په زړه حکومت کاوه. هغه سپورت ته وخت نه درلود خو دومره ښکلی و چې تابه ویل د بدن د ښکلا له کورس څخه فارغ شوی دی. کلیوالو به ویل چې دا زرینه جوړه الله (ج) دیوبل لپاره پیدا کړیدی. پلاری یې پر هوسی بندیز لگولی وو چې له اشرف څخه گوښه و اوسی خودمئینو په دیدن لا چا بندیز لگولی دی او بیا دمبایل او انټرنیټ پدې زمانه کې.

کله چې له خاني سره د هوسی د کوژدې خبره توده شوه نوهغې خو ځله آن د ځان وژنې او له اشرف سره د وطن د پرېښودلو پرېکړې وکړه خو هغه به ډاډ ورکاوه چې خدای (ج) به هرڅه اسان کړي دا کار موزد کورنیو سپکاوی او پرسپینه لمن موداغ جوړوي.

خانی نور دکلي مشهور پوډري او خس دزد وو دولسوالی له بند څخه دخلاصون به یې دوه ورځې تېرې نه وې چې بیا به بندي شو. هوسی که هرڅومره خپله ژړا او اوبښکې وسیلې کړې خو هیڅ فایده یې ونکړه.

کوژده وشوه سمدستي واده هم جوړشو ، هوسی چې اوبه له ورځه تېرې ولیدې نو مناسبه یې ونه گڼله چې د واده دخبر په اوربدلو داشرف غم نور هم ډېر کړي .

دخانی پلارهم واده ته حکه بپره کوله چې که هوسی یې له زوی
خخه سپری جوړ کړي

خوخانی له واده وروسته هم لا هماغسې پوډري، له ځان او دنیا نه
نا خبره په شپو شپوبه له کوره بهر وو .

اشرف د پوهنتون د لیلیې په دریم پوړ کې پیتاوي ته مطالعه کوي
چې د هوسی د خیال څپولا هو کړ: (((ولې دا دومره وخت د هوسی
تیلیفون بند دی؟ ولې آن د مسج ځواب هم نه را کوي؟ ولې گډوډ
خوبونه وینم ولې..... په کلي کې داسې وړشخص به څوک وي چې
د هوسی پوښتنه هم ترې وکړم او که سیم کارت یې بدل کړی وي چې
نوی نمبر یې هم را کړي.)) له ډېر سوچ وروسته ورته خپله
تندار (کاني) چې ده ورسره ټوکې او مینه درلوده تر ټولو وړ
و برېښېده چې له هوسی یې خبر کړي.

دستي یې ورته تیلیفون وکړ په خبرو خبرو کې یې ورته هوسی یاده
وکړه، خو هغې سمدستي ځواب ورکړ: ((ته لکه چې خبر نه یې؟
د هوسی قلم خویې له خاني سره وهلی و، دهغې د واده خو میاشت
هم پوره شوه.)) د اشرف ساه تېرو بېره شوه له لاسه یې مایل ولوېد
ولرژېد: ((زه به اوس د جباري تخم هم پرېنږدم.)) راپاڅېد منډه یې
کړه، خو ځایه په زینو کې ولوېد، له گڼه گونې په ډک ښار کې منډې
وهي. تر هغې پر لاره له لس ځله ډېر له خلکو سره و جنګېد.، ښی او
چپ یې نه پېژنده د سړک له یوې خوا بلې ته اوښت چې دمخامخ

راتلونکي شانزده بيست پمپرو غورځاوه او چې ترڅو درېده نو
تاييريې پر سينه ولاړ وو.

دا شرف پر مړي بارامبولانس لاکلي ته نه و ننوتی چې دکلي
دلوی مسجد له لاسپيکرڅخه اعلان واورېدل شو ((خانی د اکبرزوی
اود جباروراره په حق رسېدلی نن مازيگر څلور بجې يې په زړه هديره
کې جنازه ده)) ډريور له يو چا دهغه دمړينې لامل وپوښت هغه
ورته وويل چې بدمرغه خاني بيگنا ډېره نشه کړې وه ، وياله کې
پروت و چې د شپې پرې اوبه راغلي او وژلی يې دی.

قربانيان

د پل خشتي جامع مسجد په ختيځه دروازه کې مې ځای نيولی و. هر سهار به وخته دلته راغلم، خپل زور او پيوندې څادر به مې چې، د ډبرو خيرو له لاسه يې سپين رنگ تور او بنسټی و په محککه اوار کړ، چکسونه به مې له تخرگونو څخه لېرې کړل د څادر په څنډه به مې کېښودل، بيا به مې خپله مصنوعي (ساختگي) پنبه و وپسته له چکسونو سره به مې جوخته کېښوده. پنبه به مې تر ورانه رابډو هله. د ورانه له پاسه به مې د خپلې غوڅې شوې پنبې د تپونو نښې او خاپونه خلکو ته واسطه کول او د روپۍ دوه و سوال به مې ترې کاوه، د خپل څېرن څادر له پاسه به مې لومړی خپله دوه، درې افغانۍ کېښودې ځکه چې، دې کار د خلکو د پام په راپولو کې راسره مرسته کوله. ددې ځای بنسټگنه دا وه چې، دلته بيرو بار ډبروو، وچه ډوډۍ هم ارزانه پيدا کېده.

کله به چې، دلته سوالگر کوچنيان نه وو، نو د خلکو پام به مور ته و. خو چې، بسځو او کوچنيانو به ژړا او کوکې پېل کړې نو بيا د چا پام مونږ ته نه وو ټولو به د خپل جېب خيري او د بچيانو د سر خيرات هماغوی ته ورکاوه.

يوه ورځ يو بل معيوب چې، د څلېرو ويشت يا پنځه ويشت كالو به و په دواړو سترگو پوند، د مخ نيمه برخه يې سوزېدلې، برچويي د پوزې له نيمې برخې سره نيمه زنه هم وړې وه، يو لاس يې له څنگل او بل يې له بيخه غوخ وو هم راغی. هغه كو چني چې، دده لارښود و او دى به يې له لمنې نيولى گرځاوه ورته وويل چې: "همى جاى است ده امى بغل بشى" ده هم شاد پوال او مخ د خلكو لارې ته كړ همدا چې، د ناستې تابيا يې وكړه او لا ځمكې ته رسېدلى نه و د نورو سوالگرو او په ځانگړي ډول د بنځو له احتجاج او غالمغال سره مخ شو "بروگم شو تو از كجا امدي، ايجه به ما كس يك قيران نميته، تو ام امدي ديگه جا يا سرت قات بود، ايجه خو جاى ام كم اس. اگه تو بشيني جايم تنگ ميشه باز ما رام هى ميكنه." خوده په ډېره سره سينه ځواب وركاوه: "خير اس وارخطا نشو هر كس نصيب خوده ميخوره، كجا برم... "بنځو كه هر څومره غالمغال وكړ خو دده مجبوريت پرې زور وروو.

هملته كښيناست. زما پرې زړه و سوځېد د بيچاه حال تر مورې ټولو ډېر بدتروو.

دلته زمور غريبي نه كېده په ټوله ورځ كې به مو ايله لس پنځلس روپۍ پيدا كولې هغه هم داسې چې، كله به څوك جومات ته ننووت او بوتان به يې په دروازه كې پرېښودل نو مور به له دې فرصت څخه گټه واخسته، د هغه بوتان به مو د خپل څادر په پيڅكه پاك كړل،

گردونه به موترې و خنډل، ځان ته به موندې کېښودل او د بوټانو خاوند ته به مودا اثر ورکاوه چې، بوټان یې ورته مودا ساتلي که نه ... هغه به بیا له شرمه هم یوه روپۍ راخطا کړه. دلته نور، کور خو پرېږده آن چې، زمور د گېډې کار هم نه کېده، هره ورځ به مودا روپۍ پولیسانو ته هم ورکولې چې، له دې ځای څخه مودا شپږي.

زما خواته نوي معیوب راته وویل چې، وایې وربدل له معیوبینو او یتیمانو سره د مرستې دفتر له دوی سره مرسته کوي، د فترې نوي بنا کې دی زه خو په دواړو سترگو وړاندیم راخته چې، دواړه یو ځای ورشو گوندې څه مرسته راسره وکړي. ما چې، دایې خوومه ورځ وه کورته وچه ډوډۍ هم نه وه وړې دا خبره ځانته زیری وباله دستي سوچ واخېستم دخیال په نړۍ کې په څو دقیقو کې شهرنو ته ورسېدم. د مرستې دا دفتر مې په ډېرې اسانۍ پیدا کړ، عریضه مې ورکړه هغوی پر ما ډېر زړه سوی وکړ او زما د غوڅې پښې او ځوانۍ په لیدلو یې ډېر خفگان او افسوس څرگند کړ. سمدستي یې ماته دوه بورۍ وړه، درې دوه نیم مني ټیمه غوړي، څلور منه لوبیا او صابون راکړل، کراچۍ مې ورته ونيوله، د کور په منځ کې مې وغورځول، نږدې ووله ډېرې خوشحالی سکتې وکړم، خپلې مېرمن ته مې له دروازې ورغږ کړ: ((نن به ډېر وړه لمدوې، ټول کوچنیان به په ډوډۍ او لوبیا مړوي، نن به کوچنیان وړي نه ویده کوي.)) (له همدې

سره د دې معيوب بل غږ زما د سوچونو تناب و شکوه: "څنگه زما له خبرې سره موافق يې که نه؟".

سبا د پل خشتي په دروازه کې سره يو ځای شو او له دې ځايه مو د نوي بناړ په لور حرکت پيل کړ. ټوله ورځ مو د نوي بناړ کوڅې گز او گام کړې. خو چا د دفتر درک راونه نښود. سبا مو بيا خپل هدف ته مخه کړه له ډېرو پوښتنو وروسته مو دفتر پيدا کړ. د دفتر اداري مدير راڅخه عريضې واخستې او د دفتر رئيس ته يې وروړې. رئيس سبا ته وروغوښتو، سبا په ټاکلي وخت ورغلو. رئيس قلم راواخست لومړی زما د معيوب ملگري مخ ته کښېناست او پوښتې يې ترې پيل کړې.

-- نوم دې څه شی دی؟

- سردار اغا

- د چا زوی يې؟

- د نسيم خان

- د کوم ځای يې؟

- د پروان ولايت د جبل السراج د ولسوالۍ دده پايان د کلي

- کله معيوب شوې؟

- پنځه کاله وړاندې

- قوماندان دې درسره مرسته نه کوي؟

- نه کله چې زخمي شوم او روغتون ته یې ویورم، بیا مې تر نن پورې ونه لید یوه روپۍ یې راته گوشت خوگ. خبر یم چې، ښه یې ساعت تېر او کش و فش یې برابر دی درې کروزینه او درې څلورډا تېسني له باډیگار دانو ډکې ورپسې گرځي.

- ښه د ټپي کېدلو کیسه دې راته وکړه، چېرې او څنگه ټپي شوي؟

- پنځه کاله وړاندې چې، حزبیان شمالي ته راننوتل نو په چیکل کې مو د جگړې لومړۍ کرښه وه، زه د گروپ قوماندان وم. موږ د حزبیانو د چریک له ویرې د خپلې پوستې شا وخوا ماینونه ښخ کړي وو. کله کله به هغوی چریکي حملې کولې، موږ به ورته کمین نیوه او کله بیا موږ حملې کولې او هغوی به ... کله چې، سردار آغا خپله کیسه رئیس ته کوله نو زما بدن ورو- ورو مېرې مېرې کېده، له مبهم اضطراب سره مخ شوم، په ډېر تلوار او نا کراری مې د کیسي د پاتې برخې د اورېدلو هیله لرله.)) یوه شپه چې، هغوی ښه مخ ته راغلي وو موږ ورته په کمین کې په دې هیله ځان غلی کړی وو چې، ټول ژوندي ونیسو، ځکه د ژونديو اسیرانو بیه تر مر و ډېره لوړه وه. د هر اسیر په سر به یې کورنۍ له پنځه زره لکه افغانیو څخه نیولي آن تر شل او

دېرش زره لکو افغانۍ راکولې خو مړې به بيا له زردوه زرو لکو افغانیو پورته نه خرڅېدل.

کله چې، هغوی بېرته ستنېدل نو موږ پرې ناتاره ډزې پېل کړې. د مرمیو او اور له کبله فضا سپین پرق شوه ډېر حزیبان مو ووژل، ډېر مو ژوندي ونيول. کله چې له جگړې وروسته خپل مرکز ته نږدې شو، ناڅاپه د ماینونو په کتار و برابر شو. په لږه شېبه کې زمونږ ډېر ملگري هم والوتل، د ماینونو ډیرې برچې پر ما هم برابرې شوې او بیا شپږمه ورځ پوه شوم چې په روغتون کې يم.

کله چې سردار اغا کیسه ختمه کړه نو ماته تېروختونه سترگو ته ودرېدل. ټوله صحنه مې د ذهن په سکرین تېره شوه، لکه د کوم فلم ستوري چې، په کوم فلم کې کار کړی وي او بیا هماغه فلم د سینما په پرده گوري، ځان راته هم ډېر ظالم او هم ډېر مظلوم ښکاره شو، وجدان مې د سردار اغا د ږندو سترگو او غوڅو لاسونو د مظلومیت د پرې د منلو او نه منلو په کشمکش کې وو چې، رئیس راباندي غږ کړ: ((ښه ځوانه ستا نوم څه شی دی؟ د پلار نوم دې څه شی دی...)) ما هم ځوابونه ورکړل خو کله یې چې، وپوښتلم کله او چېرې ټپي شوی یې؟ نو هک پک پاتې شوم چې، څه ځواب ورکړم. رئیس زما هیښتیا حس کړه بیا یې وویل: ((ته هېڅ پروامه کوه دا یوه بې پلوه او بهرنۍ موسسه ده، ټولو معیوبینو ته په یوه سترگه گوري، د چاله تنظیم او ځای سره کار نه لري ته بالکل ډاډه اوسه.))

خو زما ستونزه د تنظيم رسوا کېدل يا د نيولو وپره نه وه زه سردار
اغا ته ځورېدم. رئيس ته مې وويل، صاحبه! د سردار اغا كيسه خو
دې واورېده. همدا زما كيسه هم ده. خو زه له حزيانو سره وم. مور په
همدې شپه لاړو د دوی د پوستو د شا وخوا هغه ماینونه مو چې، دوی
مور ته ايښي وو د هغې نقشې له مخې چې، د دوی يو تن ملگري پر
مور پلورلې وه ووېستل او په نورو هغو ځايونو کې مور بښخ کړل چې،
د دوی تگ را تگ پرې ډېر و وڅه مو نور هم ورسره اضافه کړل. کله
چې، بېرته خپل سنگر ته ستنېدل نو د دوی په کمين واوښتو او زه د
دوی د پيکا د مرميو بنکار شوم اوس مې د خپتې او د بدن نور تپونه
ښه دي خو پښه مې په خپله وينې.

کلاپی دانی

دگر می خپسې خپلې منگولې خنې کړې وې ، د تاوده لمر د وړانگو نېزې به پر بدن داسې لگېدې ، تا به وېل چې گوندي له لیزر شعاع سره مخ یم . په اډه کې ډول ډول غټو او کوچنیو موټرو سپرلی ته انتظار ویست په لوړ غږ جلال آباد ، جلالآباد ویلو دکېلنډرانو ستونې وچ شول ، دیو کاستر دکیلنډر چې پر ما سترگې ولگېدې نورا منډه یې کړه له لاسه یې ونيولم او بې سوال او ځوابه یې دموتېر دروازې ته رابنکلم . ما ځان کلک کړو درېدم : وروره خبرېت خودی ؟ ته خو لومړی ځان پوه کړه چې زه پر دې موټر کې ځم او که نه ؟ خو هغه زما خبرې په نیمه کې غوڅې کړې : (بسلمانه یو نفر کم ده ور خپزه څې روانیږي پراخه سیت ده که نه همدلته به ولاړ یې)) زه چې موټر ته وروختم ، رنستیا هم چې دډریور شاته درې کسيز سیت کې یو هلک او دوه بنڅې ناستې وې ، خودهمدې سېت پر برابری ددروازې خواته یو کسيز سېت خالي وو . بیک مې مخي ته

کېښود او په همدې سیت کېښناستم ډر یور داډې پرچه راو اخیسته
مو تر روان شو ، ټولو مسافرنو هسک ته دخپلې عاجزۍ دښودلو او دعا
لاسونه پورته کړل څو شپږو لپاره مطلقه چوپتیا حاکمه وه خو ډر یور
د نغمې دکېست په ایښودلو سره ، په لومړي ځل شونډو ته د سپریدلو
چانس ورکړ ((استاده غږ یې ټیټ کړه)) بل به غږ کړ ((مونږ یې نه اورو دا
وروستي لاسپکرونه یې بند کړه)) ما او زما تر څنگ دښځو خواته
ناست هلک ته هم دخبرو پلمه په لاس ورغله او دکست په اړه مودخلکو
په قضاوت تبصرې پیل کړې ډکاستر په دې درې کسيز سېټ زما خواته
همدا هلک ، خواته یې یوه دپاڅه عمر ښځه او دښځې تر څنگ شیشې
سره یوه بله انجلۍ ناسته وه چې دښاریانو په څېر یې د سپین څادر
پيڅکه له پوزې تاوه کړې وه زما او ددې هلک خبرو ، ددې انجلۍ پام هم
مونږ ته کړ او په لومړي ځل یې نیم پټ مخ زمونږ لور ته راواړاوه کله چې
زما او دهغې سترگې وجنگېدې نو ساه مې پر بدن کې تیروبیږه شوه ، له
ویښتو تر پوندو مې ټول بدن لکه په ستنو چوخ چوخ او میږي میږي
شودا سترگې ، لکه چې سترگې نه ، برېښنا وي ، ټول بدن ته یې جټکه
راکړه ، دې سترگو په خپل برېښنايي ټکان ، زما د سترگو په رگو کې
وینه وچه کړه ، دومره یې وزبېښلې چې نور یې دخوځېدو مجال نه وو ،
همداسې بې سپکه او بې حرکته دهغو سترگو ، په کاسو کې پاتې شوې
نور نوزه نه پوهېدم چې خواکې ناست ملگری مې څه وایي خو کله کله

دده دتبر اېستلو په خاطر ورته سر خو حوم او دا ډول تا ثر ور کوم چې
گوندي خبرو ته يې زما پام دی .

تور سرک دورېي بنا مار په خپر دموتير دتايرونو لاندي غغلي ، زه په دې
فکر کې يم چې له سترگو سره مې څه ډول مرسته وکړم چې لږه ساه په کې
وغورېږي او ددې سترگو ، له خم نه درا وتلو متره په کې پېدا شي ، له نيم
نه ډير مخ يې پتېدی ، پوزه يې هم تاو ده ، يوازي دتندي او داننگو
برنۍ برخه کې يې دسپين مملل ته ورته پوستکي لاندي گلابي دانې
بنکارېدې ؛ زه ټول سوچ سوچ گرځېدلی يم چې څنگه به وکولى شم هغه
مخ ټول وگورم چې د دا ډول جادو گرو سترگو دکوربه توب وپار لري .
گر مې ټوله سپرلۍ تږې کړه ډر بور ته يې دموتير ودرولو غږ وکړ ، ډر بور
هم ديو بازار تر څنگه موتير دسرک غاړې ته کړ ، دانجلۍ تر څنگ دناست
هلک او بنځې په شمول ټوله سپرلۍ له موتيره بنکته شوه . زه هم وروستى
کس وم چې له موتيره بنکته شوم خو انجلۍ کراره په خپل څوکۍ ناسته
وه نه مې تنده په ياد وه او نه گرمي ، اخوا ورتاوشوم ، دډريورد
دروازې تر څنگ ودرېدم او له شيشو څخه چې دگر مې له لامله ټولې
خلاصې وې هغه څارم ، سترگې مې له سترگو لاندي په هماغې نېستې دي
، انجلۍ پکې راواخېست او ځانته يې وهل پېل کړل په همدې وخت کې
هلک داوبو ډک گيلاس په لاس موتير ته وروخوت او هغې ته يې ور
وراندي کړ ، انجلۍ گيلاس واخېست او داوبو څښلو لپاره يې دوه گوتې
دکين غوړ خواته وړاندي کړې ، دڅادر پيڅکه يې خلاصه کړه ، مخ يې

لوخ کړې ، شونډو ته ورته گلاب يې په گيلاس کينډو دل او ددې په دې کوچني حرکت سره زما له لاس او پنبو دمه وختله، دزړه شيشه مې يې دانه وانه کړه. دزړه د شاهين وزرې مې وسوځېدې ، په ځمکه راو لوېد. له ځانه مې پوښتنې پېل کړې: دا به پيغله وي او که واده؟ دا به دکوم ځای وي؟ دکومې کورنۍ او دچالور به وي؟ له رنگ او جامو خو بنارۍ او لوستواله بنکاري چې بنارۍ به وي او که کليواله؟ آيا کله به هم ددې گل په ليدلو زما دسترگو ليد ډېر شي؟ آيا دا به زمونږ جونگره قبوله کړي؟ بيا وایم چې دا ډول گل کله څوک په بوتې کې پرېږدي !! هرومرو به واده وي او کيدلی شي چې همدا تر څنگ ناست هلک يې مېره وي. دې ځوان ته مې زړه کې کينه راوپارېده. موټر چې روان شو نو دې هلک او انجلۍ ډېره خوږه مرکه پېل کړه په دومره ورو او له حيا څخه ډک غږ چې ايله همدوی اوریده ، کله کله به يو بل ته مسکي شول چې زما د کينې په اور به يې نور هم پطړول وشيندل له ځانه سره کرم او ريم چې په هر ډول وي ددې انجلۍ دکور درک به معلوموم ، داسې تصميم مې ونيوه چې دوی هر چېرته ښکته شول نوزه به هم هملته ښکته کېږم ، دوی به تعقيبوم او په داسې ډول به دوی کور گورم چې دوی راباندې پوه هم نه شي. له هلک سره دخبرو په ترڅ کې دومره پوه شوی وم چې نوموړی دننگرهار پوهنتون محصل دی.

موټر جلالآباد کې اډې ته ورسېد سپرلی ښکته کېدل پېل کړل. دې هلک ډريور ته وويل چې استاده له ما سره ناروغ دی نو که تر مخابراتو

چوک پورې مې ورسوې احسانمن (منندوی) به دې یم . دريور هم ورسره
ومنله ما هم ورته پلمه وکړه چې زه هم مخابراتو ته ځم ، په سوچ کې شوم
چې په دوی کې خو یو هم ناروغ نه بنکاري او بیا دومره کلک ناروغ چې
له موټره هم بنکته کېدلی ونه شي؟ بیامې له ځان سره وویل چې کېدلی
شي چې د انځه به ناروغه وي .

موټر د مخابراتو چوک د کابل زړې اډې تر څنگ ودرېد بنځه او هلک
دواړه بنکته شول سامانونه یې لاندې کېښودل خو انجلۍ له ځایه هم نه
خوځېږي ، ما له خپل بېک سره ځان غولاوه چې په همدې کې هلک راغی
دانجلۍ د سېټ مخې ته کېښناست ، شایې وروړاندې کړه او ورته یې
وویل: (خوړې راپه شا شه) انجلۍ یې هم له غاړې لاسونه ورتا وکړل او
ورپه شا شوه ترې و یې پوښتل : چېرته څو؟ هلک ورته وویل خوړې
هماغه ډاکتر ته دې بیایم چې ستا له ملا څخه یې پرچې ویستې دي .

ګناه

دمخبراتو په څلور لارې کې زرګونه خلک تماشي ته راټول شوي وو. د ډېر بېر
 وبار له لاسه خلک ديوبل په اوږو سپاره او ونو ته ختلي وو د څلور لارې په مرکزي
 چوک کې يې د فيصلي داوړولو لپاره قاضي ته لوی ستيج جوړ کړی وو ډېر
 مشران، چارواکي او عام خلک راغلي وو خلک وېرې اخستي او ترهېدلي وو. زه
 د دوه سېټه ډاټسن په منځ کې په داسې ډول کښېنول شوی وم چې، لاسونه او
 پښې مې له يوبل سره په پرېرېلاستيکي پرې کلک تړلي او بيا مې پرې له ملا تاو
 او له شاته سېټ سره کلک تړلی وو. د موټر شاوخوا په سل ډزو، پيکا او
 کلاشنکوفونو سنبال څو څټور طالبان ولاړوو قاضي د دوسيې په لوستلو پيل
 وکړ: ((له زور او جبر پرته د مجرم په خپله خوښه دده د اعتراف او په ګوښه ځای کې
 له يو ښکلي هلک سره دده د ليدلو پراساس محکمه کتور د خيال باز زوی د برکلي
 اوسېدونکي ته دلواطت په جرم د مرګ سزا اوړوي څرنگه چې، د دې جرم سزا په
 شريعت کې تر ديوال لاندې کېدل ټاکل شوي نو مونږ هم دې مجرم ته د مرګ سزا
 اوړوو او دده د وژلو لپاره مو پر دده د ښار والي درياست د پخوانۍ زړې لوېدلې
 ودانۍ د ديوال غورځول ټاکلي دي او تاسو ته مو ځکه په راډيو او اخبار کې د دې
 حد د تطبيق خبر درکړی چې، له دې فاسق مجرم څخه عبرت واخلي او داسې ګناه
 ګانې ونه کړئ)) خو ځله مې د تېښتې هڅه وکړه خو ډېر کلک يې تړلی وم.
 د محکمې د فيصلي د تطبيق وخت راغی زه يې له موټر څخه راښکته او لاس او
 پښې تړلې د پاڅه سپمښتي ديوال لاندې وغورځولم. د خلکو شور ماشور شو
 :((معاف يې کړئ ډېر ښکلی ځوان دی)، [دی خو مونږ پېژنو دا خو په دې ټول ښار
 کې ښه هلک دی]، [زه قسم خورم چې په دې کې دا خبرې نشته چا ورته دسيسه
 جوړه کړې ده] له هرې خولې ساړه اسويلي خېژي خو په چارواکو اغېز نه کوي. يو
 غټ بلدوز راغی دېوال ته اړم شوله يوه ټکان سره يې ديوال وخواوه او په
 دوهم ځل دېوال ته د بلدوزر د خولې له اړمېدلو سره سم دېوال پر ما راغی او له
 خولې مې يوه ناتراشه چيغه ووتله له همدې سره مې مېرمنې په وارخطايۍ
 راباندې غږ کړ: ((د ځونډي پلاره! د ځونډي پلاره! څه خبره ده پورته شه پورته
 شه ولې ووېرېدلې کلمه ووايه)) زه هم راووين شوم په کټ کې کښيناستم،
 سترګې مې وسولولې خولې مې پا کې کړې او يو اوږد اسوبلی مې ووېست.

سور تعويد

(د لنډو کيسو ټولگه)

محمد حسن حقيار

۱۳۹۴ ل کال

کتاب پېژندنه:

- د کتاب نوم: سور تعویذ
لیکوال: محمد حسن حقیار
خپروندی: د افغانستان ملي تحریک، فرهنگي خانګه
وېبپاڼه: www.melitahrik.com
ډیزاینګر: ضیاء ساپی
پښتۍ ډیزاین: فیاض حمید
چاپ شمېر: ۱۰۰۰ ټوکه
چاپ کال: ۱۳۹۴ ل کال / ۲۰۱۵ م
د تحریک د خپرونو لړۍ: (۴۷)

یادونه: د چاپ حقوق له ملي تحریک سره خوندي دي او د کتاب د محتوا مسوولیت لیکوال پورې اړه لري.

لړلیک

مخ	سرلیک
۱.....	فیصله.....
۷.....	ارزښتونه.....
۱۰.....	باور.....
۱۷.....	بختور واده.....
۲۳.....	بد گومانه.....
۳۰.....	بې غمي.....
۳۲.....	بې وطنه.....
۳۷.....	بپوسه.....
۴۷.....	تروړیست.....
۵۲.....	تمرین.....
۵۷.....	زړه هدیره.....
۶۳.....	سور تعویذ.....
۷۲.....	شفر.....
۷۵.....	غبرگې جنازې.....
۸۰.....	قربانیان.....
۸۷.....	گلابي دانې.....
۹۲.....	گناه.....

مننه او کوروداني

د افغانستان ملي تحريک د هېواد پال او فرهنگپال شخصيت
د باغلي (محمد اقبال عزيزي) څخه د زړه له تله مننه کوي چې د
دې اثر چاپ ته يې اوږه ورکړه. ملي تحريک وياړي چې د علمي
اثارو د چاپ لړۍ يې پيل کړې ده. دا لړۍ به دوام لري. مور له
ټولو درنو هېوادوالو څخه په خورا درنښت هيله کوو چې په خپل
معنوي او مادي وس د کتابونو د چاپ دا لړۍ لا پسې وغځوي.
يو ځل بيا ددې اثر له ليکوال او چاپوونکي څخه د زړه له تله مننه
کوو چې ددې اثر د ليکلو او چاپولو جوگه شول.

په فرهنگي مينه

د افغانستان ملي تحريک

قاضي محمد حسن حقيار

د افغانستان ملي تحريك
www.melitahrik.com

د خپرونو لړ: ۴۷

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**